

Wat wil God?

Michael S. Heiser

Vertaald door Sebastian Tawil

Tenzij anders vermeld komen alle geciteerde Bijbelteksten uit de Nieuwe Bijbel Vertaling (NBV), © Nederlands Bijbelgenootschap 2014.

Vertaler: Sebastian Tawil. Mede dankzij Femmie Tawil-de Vos, Yanniek van der Schans, Lianne Kemp, Sebastiaan van Wessem en Guus Drogé.

ISBN-13: 978-0692199046 (Blind Spot Press)

ISBN-10: 0692199047

All rights reserved.

Andere boeken van dezelfde auteur

Bovennatuurlijk: Wat de Bijbel zegt over de onzichtbare wereld en waarom dit belangrijk is

The Unseen Realm: Recovering the Supernatural Worldview of the Bible

Angels: What the Bible Really Teaches About God's Heavenly Host

Demons: What the Bible Really Teaches About the Powers of Darkness

I Dare You Not to Bore Me with the Bible

The Bible Unfiltered: Approaching Scripture On Its Own Terms

Reversing Hermon: Enoch, the Watchers, and the Forgotten Mission of Jesus Christ

Brief Insights on Mastering Bible Study (The 60-Second Scholar series)

Brief Insights on Mastering the Bible (The 60-Second Scholar series)

Brief Insights on Mastering Bible Doctrine (The 60-Second Scholar series)

The Façade (fictie)

The Portent (fictie)

Afkortingen van namen van de bijbelboeken (waar nodig)

Oude Testament

Gen (Genesis)
Exod (Exodus)
Lev (Leviticus)
Num (Numeri)
Deut (Deuteronomium)
Joz (Jozua)
Recht (Rechters)
Ruth
1-2 Sam (1-2 Samuel)
1-2 Kon (1-2 Koningen)
1-2 Kron (1-2 Kronieken)
Ezra
Neh (Nehemia)
Ester
Job
Ps (Psalmen)
Spr (Spreuken)
Pred (Prediker)
Hoogl (Hooglied)
Jes (Jesaja)
Jer (Jeremia)
Klaagl (Klaagliederen)
Eze (Ezechiël)
Dan (Daniël)
Hos (Hosea)
Joël
Am (Amos)
Ob (Obadja)
Jon (Jonah)
Mi (Micha)
Nah (Nahum)
Hab (Habakuk)
Sef (Sefanja)
Hag (Haggai)
Zach (Zacharia)
Mal (Maleachi)

Nieuwe Testament

Matt (Matteüs)
Marc (Marcus)
Luc (Lucas)
Joh (Johannes)
Hand (Handelingen)
Rom (Romeinen)
1-2 Kor (1-2 Korintiërs)
Gal (Galaten)
Ef (Efeziërs)
Fil (Filippenzen)
Kol (Kolossenzen)
1-2 Tes (1-2 Tessalonicenzen)
1-2 Tim (1-2 Timoteüs)
Tit (Titus)
Fil (Filippenzen)
Hebr (Hebreeën)
Jak (Jakobus)
1-2 Pet (1-2 Petrus)
1-2-3 Joh (1-2-3 Johannes)
Ju (Judas)
Openb (Openbaring)

Toewijding

Voor iedereen die net zijn leven met Jezus begint en voor hen die het gevoel hebben al voor langere tijd niet vooruit te komen in hun wandel met Jezus.

Inhoudsopgave

Voorwoord

Inleiding

Deel I: Het verhaal

Hoofdstuk één: God wilde een familie

Hoofdstuk twee: God wil nog steeds een familie

Hoofdstuk drie: God werd bedrogen door zijn familie

Hoofdstuk vier: God werd onderdeel van zijn familie

Hoofdstuk vijf: God verzamelt zijn familie

Hoofdstuk zes: God voor altijd samen met zijn familie

Samenvatting en voorproefje

Deel II: Het evangelie

Hoofdstuk zeven: wat is het evangelie?

Deel III: Jezus volgen

Hoofdstuk acht: wat is discipelschap?

Hoofdstuk negen: wat doet een discipel?

Belangrijke namen en termen (woordenlijst)

Samenvatting van bovennatuurlijke termen

Voorwoord—Sla dit alsjeblieft niet over

Ik hoopte dat deze zin je aandacht zou trekken. Ik weet het . . . het voorwoord lezen is hetzelfde als in een wachtrij of file staan. Ik kan je niet beloven dat dit een spannend voorwoord zal zijn, maar het is wel een belangrijk voorwoord.

Dit boek is een introductie over waar de Bijbel nou *echt* over gaat: Gods liefde, hoe God wil dat jij eeuwig leven ontvangt en samen met Hem leeft. Het gaat over hoe God wil dat wij anderen helpen deze punten te begrijpen. Vrij simpel dus . . . maar waarschijnlijk heel anders dan je had verwacht. Dit is geen ‘Bijbel voor Dummies’. We gaan zaken behandelen waar je nog nooit van hebt gehoord. Daarnaast heb ik een andere invalshoek wat betreft de zaken waar je wel al over gehoord hebt.

Dit boek is aan twee soorten lezers gericht. De eerste is een lezer die recentelijk tot geloof is gekomen. Mocht dat voor jou gelden, dan ben je wellicht wat geïntimideerd door de Bijbel. Het zit vol met vreemde zaken die niet altijd makkelijk te begrijpen zijn. Geloof me, ik weet hoe dat voelt. Toen ik als tiener Jezus vroeg in mijn leven te komen, wist ik nog niets van de Bijbel af. Ik had wel verhalen gehoord over Jezus, Noach, Adam en Eva, maar daar bleef het bij. Ik wilde dat ik een boek als dit had kunnen lezen toen ik net tot geloof was gekomen. Het zou mij destijds erg geholpen hebben om Bijbelverhalen en vele belangrijke concepten beter te begrijpen. Ik geloof dat dit boek jou daarbij zal helpen.

De tweede soort lezer die ik in gedachte heb is iemand die Jezus al voor een langere tijd kent, maar toch het gevoel heeft vast te zitten. Misschien geloof je al je hele leven in Jezus of ga je al een tijdje naar de kerk, maar toch heb je het gevoel dat er meer uit de Bijbel te halen valt dan wat je tot nu toe hebt opgepikt. Je voelt dat het volgen van Jezus veel meer betekent dan wat je tot nu toe gewend bent. Er zou meer moeten zijn dan alleen zondagse aanbiddingen, deelname aan kerkelijke activiteiten en gezelligheid met christelijke vrienden. Mocht jij deze persoon zijn, dan klopt je gevoel volledig. Dit boek gaat jou verder helpen.

Het klinkt misschien tegenstrijdig, maar het doel van dit boek is om zowel simpele als zeer belangrijke concepten bij slimme mensen te introduceren (of wellicht herintroduceren). Ik ga er altijd van uit dat mijn lezers intelligent zijn. Voor sommigen zal dit boek helpen om bepaalde zaken in een nieuw daglicht te zien. Voor andere is dat slechts het begin. Iedereen moet ooit ergens beginnen.

Ik hoop dat dit boek zijn lezers zal intrigeren en aanzetten om ook mijn andere boeken te lezen. Na dit boek gelezen te hebben raad ik aan om verder te gaan met *Bovennatuurlijk: Wat de Bijbel zegt over de onzichtbare wereld en waarom dit belangrijk is*. De originele vertaling van dat boek is verkrijgbaar op Amazon.com of op de website van de uitgever Lexham Press. Vertalingen van dat boek, waaronder de Nederlandse versie, zijn gratis te downloaden op <https://www.miqlat.org/translations-of-supernatural.htm>. Verder zijn er een aantal onlinevideo's waarin ik belangrijke concepten behandel.

Na *Bovennatuurlijk* hoop ik dat lezers verder gaan met enkele andere boeken waarin ik beschrijf hoe God en de Bijbel nog veel dieper gaan dan wat we in de kerk te horen krijgen: *I Dare You Not to Bore Me with the Bible*; *The Bible Unfiltered: Approaching Scripture on Its Own Terms*; en *The Unseen Realm: Recovering the Supernatural Worldview of the Bible*. (Van deze boeken is ten tijde van het schrijven van deze vertaling nog geen Nederlandse versie.)

Verder hoop ik nog dat je naar mijn podcast *The Naked Bible* zult luisteren. De naam zegt het al: het doel van mijn podcast is om de luisteraars meer Bijbelse inzichten te geven vanuit de originele context, los van westerse interpretaties. Ik geef weinig om kerktradities. Ik geef slechts om de manier waarop de oude Israëlieten hun Bijbel lazen. Elke maand zijn er duizenden luisteraars die met een nieuwe blik naar de Bijbel leren kijken. Elke volgeling van Jezus zou zo'n ervaring regelmatig moeten kunnen hebben. Dat is de reden waarom ik al dit werk doe.

Bedankt dat je dit voorwoord tot het einde hebt gelezen!

Introductie

Wat wil God?

Dat lijkt misschien een simpele vraag, maar wanneer je er over nadenkt is het allesbehalve dat.

Waarom? Voordat we deze vraag beantwoorden is het belangrijk om te weten wie de vraag stelt. Mensen kunnen verschillende motivaties hebben voor het stellen van deze vraag. Komt deze vraag voort uit pijn of boosheid? Misschien is het een vraag gevormd door diepe teleurstelling. Of is het soms uit nieuwsgierigheid? Misschien komt het gewoon vanuit een verlangen naar diepere gedachtes? Zo zie je maar, het antwoord op deze vraag hangt af van de motivatie achter deze vraag.

Dan nu het antwoord. Een simpel antwoord: Hij wil *jou*.

Dat verbaast je misschien. En misschien twijfel je er zelfs aan. Toch is dit het juiste antwoord. Om eerlijk te zijn, het antwoord gaat nog veel dieper. Je kan uit één zin niet afleiden hoe fantastisch en diepgaand het antwoord eigenlijk is. Er is meer context voor nodig om te begrijpen hoeveel Hij eigenlijk van je houdt. Er zit namelijk een lang en bijzonder *verhaal* aan vast.

Daarom gaat dit boek niet alleen over wat God wil, maar ook over zaken waarvan *God wil dat jij dat weet*. Ja, Hij wil *jou*. Maar om dat beter te beseffen en (hopelijk) ook Hem te willen heb je meer context nodig.

Het is natuurlijk mijn taak om jou die context te geven. Laten we beginnen met Gods verhaal. Een verhaal vol tragedie en drama, maar desondanks een verhaal over Gods standvastigheid. Wanneer ik eenmaal klaar ben met het vertellen van dit verhaal (wat niet dit hele boek is, dus je hebt geluk als je niet van lezen houdt), ga ik dieper in op de essentiële zaken. Ook als je alleen het eerste deel leest krijg je al antwoord op de vraag waar we mee begonnen zijn. Al denk ik dat je geneigd zult zijn om verder te lezen. Sterker nog, ik hoop dat je verder zult lezen.

Voordat we van start gaan wil ik nog één ding benoemen. Als jij je hele leven in de kerk bent opgegroeid denk je waarschijnlijk het verhaal al te kennen. Delen ervan zullen zeker herkenbaar zijn voor je, maar ik garandeer je dat je verstelt zult staan door alle nieuwe inzichten. Helaas staat religie vaak in de weg om iemand nog verstelt te doen staan. Soms is kerkdenominatie belangrijker voor iemand dan de boodschap van het verhaal. Dat is hier niet het geval.

Ook al ga ik ervan uit dat sommige lezers bekend zullen zijn met de Bijbel, ik ben er zeker van dat je nieuwe waarheden zult ontdekken en op een nieuwe manier leert denken over deze eeuwenoude waarheden. En als je nog nooit in kerk bent geweest of weinig van de Bijbel kent, dan ben jij de perfecte lezer. Er is namelijk maar weinig wat je moet vergeten of afleren,

alles is nieuw voor je. Ik denk dat je hoe dan ook een spannende reis tegemoet gaat. Je zult ontdekken wat God van je wilt en waarom.

Deel I: Het verhaal

Hoofdstuk één

God wilde een familie

Het eerste beeld dat ik van God had was niet die van een onzichtbare vader hoog in de lucht. In mijn gedachten was God de schepper, een afgelegen en ongrijpbare macht. Ik ging ervan uit dat Hij wist wie ik was, maar had geen idee wat Zijn gedachten over mij of alle andere mensen op aarde waren. Ik twijfelde niet aan Zijn bestaan, maar toch was God voor mij een toeschouwer op afstand wiens aandacht ik soms kon trekken (als ik in de problemen zat bijvoorbeeld). Ik zag God niet als iemand die er op uit was om mij op mijn slechte daden te betrappen, of als iemand die mij wilde straffen. Kort samengevat, ik accepteerde dat God werkelijk bestond en had geen redenen om te bedenken dat Hij kwade bedoelingen had met me. Verder dan dat gingen mijn gedachten niet. Je kent het spreekwoord: Uit het oog, uit het hart.

Ik moest meer over God zien te leren. Gezien ik Hem niet opzocht ging ik er vanuit dat Hij ook niet op zoek was naar mij. Ik dacht dat God wel betere dingen te doen had en was in de veronderstelling dat wat ik deed (goed of kwaad) Zijn aandacht niet verdiende.

Ik zat fout. God was *wel* naar mij op zoek, maar ik had geen idee *hoe*. Nu weet ik dat God ons wil benaderen omdat het in Zijn natuur zit. Hij is van nature *toegewijd* aan ons.

Hoe kunnen wij deze dingen over God weten? (Deze vraag gaat nog vaker terugkomen, let maar op!) Laten we beginnen met een vergelijking over onszelf. Als we iets zelf hebben gemaakt dan zijn we daar zuinig op en gaan er zorgvuldig mee om, zeker wanneer het extra tijd en aandacht heeft gekost. We worden boos wanneer iemand ons werk belachelijk maakt, vernietigd of met de eer strijkt voor het werk wat *wij* zelf gedaan hebben. Het zou juist vreemd zijn als we ons *niet* zo zouden voelen.

Zo zitten we van nature in elkaar. We zijn zelfbewuste wezens. We hebben allemaal een intern leven, onze gedachtes en gevoelens. We gebruiken onze intelligentie voor wat we willen bereiken en voor wat ons plezier kan geven, niet voor zaken die ons pijn en verdriet leveren. We handelen met intentie, niet willekeurig of doelloos. We worden gestuurd door onze intuïtie en rationaliteit.

Zelfs de dingen waar we over nadenken worden enigszins beïnvloedt door ons redeneren en rationaliteit. We poetsen onze tanden omdat we geen gaatjes of stinkende adem willen. We staan op omdat we niet onze baan willen verliezen (of beter nog, omdat we plezier hebben in ons werk). We slaan een bepaalde afslag in om sneller op onze bestemming te zijn. Wanneer we iets irrationeels doen (zoals iemand lastigvallen op social media), dan doen we dat nog steeds met een specifiek doel in gedachten (om ons beter te voelen dan de ander, of om iemand een lesje te leren). Zelfs als we iets onaangenaams doen is dat omdat we weten dat het op één of andere manier goed voor ons zal zijn. Waarom gaan mensen anders op dieet? Wij zijn van nature doelbewuste wezens, niet doelloos.

De God van de Bijbel heeft ook deze eigenschappen. God doet wat Hij doet om ervan te kunnen *genieten*. God creëerde niet de mens vanuit eenzaamheid of omdat Hij ons nodig had. God heeft niets nodig, Hij is immers perfect. God creëerde dingen om ervan te kunnen genieten. Waar Hij het meest om geeft is datgene wat het meest op Hem lijkt: Zijn ‘evenbeeld’ (Gen 1:26), dat zijn jij en ik.

Waar ons verhaal begint

Ons verhaal, over waarom God ons wil, begint met het Bijbelse idee dat God onze maker is. God handelt nooit willekeurig, Hij doet alles doelbewust. Toen Hij de mensheid creëerde was het niet Zijn doel om een bepaalde leegte te vullen. Het feit dat Hij ons niet nodig had maar toch gemaakt heeft betekent maar één ding: God maakte ons voor Zijn eigen plezier (en om samen met Hem van Zijn schepping te kunnen genieten).

Omdat God ons heeft gemaakt noemt de Bijbel Hem onze “Vader”. Alle mensen, van Adam tot en met ons, zijn Gods kinderen.¹ Dat is waarom de Bijbel familie-termen gebruikt om de relatie tussen mens en God te omschrijven. Dat is geen toeval. Het zal je misschien verbazen dat God niet alleen was toen Hij ons maakte.

De Bijbel vertelt namelijk dat God andere intelligente wezens had gemaakt vóóordat Hij ons creëerde. De Bijbel noemt deze wezens de “zonen van God”. Wij noemen hen engelen. Het boek van Job vertelt ons dat de zonen van God “het uitschreeuwden van vreugde” toen God de aarde schiep (Job 38:4-7). Zij waren er toen al bij en keken toe.

Sta eens stil bij de term “zonen van God”. De Hebreeuwse term voor “zonen” kan ook vertaald worden als “kinderen”, wat dus meer inclusief is.² Wat impliceert de term “kinderen van God” eigenlijk?

Het betekent familie.

“Kinderen” is een term die je gebruikt wanneer je over familie spreekt. In het geval van Job 38:4-7 wordt een bovennatuurlijke familie beschreven. God is de vader van de intelligente wezens die Hij gemaakt heeft in de onzichtbare wereld.

Het feit dat God al een bovennatuurlijke familie had helpt ons om te begrijpen waarom Hij Adam en Eva schiep, de eerste mensen uit het verhaal van Genesis. God wilde een *menselijke* familie naast Zijn bovennatuurlijke familie. Het verhaal van Eden vertelt zelfs dat het Gods bedoeling was dat deze twee families zouden samenleven in Zijn aanwezigheid. Dit betekent dat mensen, net als engelen, oorspronkelijk bedoeld waren om samen met God te leven.

Maar hoe weten we dat eigenlijk? Dat zal ik je uitleggen.

Genesis, het eerste boek van de Bijbel, begint met de schepping. God had al veel gecreëerd tegen de tijd dat Hij mensen schiep (Adam en Eva). Het verhaal begint met de schepping van planten, insecten, vliegende schepselen en landdieren. Geen van deze wezens was geschikt om een relatie met God te hebben. Ze konden niet met Hem spreken, gedachten uitwisselen of hun dankbaarheid aan Hem tonen. Familieleden kunnen wél met elkaar communiceren op

¹ Jes 63:16; 64:8; Luc 3:38; Hand 17:28-29; Rom 1:7; 1 Kor 1:3.

² Gen 3:16; 30:26; 31:43.

intellectueel en emotioneel niveau. Ze vormen een onderlinge band. Hoe bijzonder planten en dieren ook zijn, ze konden niet de rol van een kind vervullen. Ze waren geen familie en dat is juist wat God wilde. Hij wilde iets maken wat op Hemzelf leek.

Beeldenaars van God

God had de aarde met planten en dieren gevuld maar was nog steeds niet klaar. God besloot een nieuw soort wezen te maken in Zijn 'evenbeeld', Zijn gelijkenis (Gen 1:27). Deze wezens zouden Zijn aardse familie zijn.

Gods evenbeeld is een belangrijk concept in de Bijbel. Mensen zijn gemaakt om op God te lijken, om Zijn beeld te zijn. We zijn het beeld van God. We zijn gemaakt om Hem uit te beelden en te representeren.

Wat betekent het om God uit te beelden als mens? Genesis 1:27-28 geeft het antwoord:

God schiep de mens als zijn evenbeeld, als evenbeeld van God schiep hij hem, mannelijk en vrouwelijk schiep hij de mensen. Hij zegende hen en zei tegen hen: 'Wees vruchtbaar en word talrijk, bevolk de aarde en breng haar onder je gezag: heersen over de vissen van de zee, over de vogels van de hemel en over alle dieren die op de aarde rondkruipen.'

God had prima in Zijn eentje voor de schepping kunnen zorgen. Hij is God, niets is onmogelijk voor Hem. Toch heeft Hij een aardse familie geschapen. Zijn kinderen zouden de zorg dragen voor de schepping. Zij zouden Gods partners zijn. God uitbeelden betekent Hem representeren op aarde. Gods taak voor de mensheid was iets wat Hij prima zelf had kunnen doen, maar Hij wilde dat juist delen met Zijn kinderen. Gods bedrijf zou een familiebedrijf zijn. Eden was niet alleen Gods thuis, het was Zijn kantoor aan huis. We zijn gemaakt om Gods werknemers en collega's te zijn.

God zorgde ervoor dat de mensen die Hij schiep Hem konden uitbeelden op aarde. Hij deelde Zijn eigenschappen met hen (Zijn kwaliteiten en vaardigheden), zaken als intelligentie en creativiteit. De Bijbel vertelt ons dat de mens een mindere versie is van wie God is. Hij heeft ons gemaakt om op Hem te lijken zodat we samen met Hem konden regeren en zorgen voor Zijn nieuwe wereld.

Om verschillende redenen is God uitbeelden een belangrijk concept. Het geeft ieder van ons een vaste identiteit. Het was Gods verlangen dat ieder mens Zijn kind en partner zou zijn. *Dat* is hoe God naar mensen kijkt. Dat is ook hoe wij naar elkaar zouden moeten kijken. God wil dat wij elk mens als broer of zus zien. We hebben allemaal dezelfde status als beeldenaars van God. Racisme, geweld, manipulatie en intimidatie zijn daarom ook nooit onderdeel geweest van Gods plan voor de mensheid. Deze dingen zijn het kwade resultaat van zonde en rebellie tegen God. God *houdt* van de mens en haat al het kwaad wat de zonde hen heeft aangedaan. Dit is iets wat we moeten onthouden wanneer we naar onze eigen fouten en die van anderen kijken.

God uitbeelden geeft ons een doel in het leven. We hebben een missie. Ieder mens, ongeacht hoe klein of zwak die persoon is, heeft datzelfde doel. Elke taak waar we ons voor inzetten en wat God en andere beeldenaars van God eert wordt een *bovennatuurlijke* roeping. In Gods gedachten staan de rollen van een predikant, priester of ouderling niet boven andere

roepingen. Hoe wij leven kan immers een zegen zijn voor onze naaste beeldenars, het kan hen doen beseffen hoe het is om samen met God te leven. Wat we doen in ons leven kan soms verassend veel invloed hebben op anderen, juist de kleine handelingen.

Dit is waarom ik begon met de vraag: Wat wil God? Hij wil jou. Hij wil een familie. Hij wil partners. Hij wil dat jij weet wie je bent en waarom jouw leven zoveel betekent voor Hem.

Dit is nog maar het begin van het verhaal. Er gebeurde iets wat alles verpeste. Het huidige leven in onze wereld, en misschien zelfs in ons eigen huis, past niet meer in Gods visie. Het verdriet was zo groot dat God *bijna* besloot om een einde te maken aan de mensheid.

Hoofdstuk twee

God wil nog steeds een familie

In het vorige hoofdstuk beschreef ik hoe God de mens gemaakt heeft om Hem uit te beelden op aarde, door Zijn eigenschappen en vaardigheden met hen te delen. Hoe interessant dat ook mag zijn, het heeft ook iets engs. Eén van Gods eigenschappen is vrijheid, of wat wij ‘vrije wil’ noemen. Als jij je ooit afvroeg waarom er zoveel kwaad in de wereld is, dit is het Bijbelse antwoord: vrije wil.

Rebellie #1

Toen God besloot Zijn eigenschappen met Zijn kinderen te delen wist Hij waar Hij mee bezig was. God weet alles, dus Hij wist ook wat de consequenties zouden zijn. Al eerder had God hetzelfde gedaan toen Hij Zijn hemelse familie schiep. Ze zijn gemaakt met een vrije wil en intelligentie. Net als wij hebben ook zij deze gaven gekregen van God.

God wist dat vroeg of laat deze eigenschappen misbruikt zouden worden. Hij wist dat als Zijn kinderen op Hem zouden lijken, zij *niet Hem zijn*. Ze zijn minder dan Hij. Hij is perfect terwijl wij imperfect zijn. Dus, op een gegeven moment zou één van Zijn kinderen een verschrikkelijke fout maken of zelfs doelbewust in rebellie komen tegen Hem.

En dat is nou precies wat er in Eden gebeurde. Adam en Eva zondigden. Ze gingen tegen God in en aten van de ‘boom van de kennis van goed en kwaad’. Zo verloren zij het eeuwig leven in Gods aanwezigheid. Sindsdien werd ieder mens buiten de tuin van Eden geboren, vervreemd van God. Zoals Paulus het zegt: “Het loon van de zonde is de dood” (Rom 6:23).

Deze tragische gebeurtenis werd in gang gezet door een eerdere rebellie. Eén van Gods bovennatuurlijke kinderen besloot om Gods beslissing om een menselijke familie te hebben te ontregelen door Eva te verleiden, met de hoop dat God haar en Adam zou vernietigen. Hij kwam bij Eva in de vorm van een slang (Gen 3:1-7). De Bijbel noemt deze slang Satan of de duivel (Openb 12:9). Hij slaagde er in Eva te laten zondigen maar faalde in zijn uiteindelijke doel, de vernietiging van de mensheid.

Er zijn hierin een aantal belangrijke waarheden te vinden. Zoals het antwoord op de vraag: Waarom is er kwaad in de wereld? Kwaad bestaat omdat God had besloten wezens te maken die op Hem leken. Dat betekent niet dat God een kwade kant heeft. Wat ik eigenlijk bedoel is dat God niet had besloten om mensen te maken als voorgeprogrammeerde computers bestaande uit vlees.

Dit laatste punt is belangrijk. Onze gelijkenis met Hem moest authentiek zijn. Zonder oprechte vrijheid van keuze zouden we niet op God lijken. We zijn gemaakt om op God te lijken, en God is geen robot. Zonder authentieke vrije wil kunnen we God niet oprecht liefhebben of gehoorzamen. Als al onze keuzes voorgeprogrammeerd zouden zijn, zouden ze

geen echte keuzes zijn. Om concepten als liefde en gehoorzaamheid echte keuzes te laten zijn, moet men een tegenovergesteld alternatief kunnen kiezen.

Kwaad bestaat omdat mensen Gods wonderlijke gave van vrije wil bezitten en kunnen gebruiken voor hun eigen doeleinden. Het misbruiken van vrije wil begon allemaal in Eden.

Toch was God niet verrast. Hij voorzag het kwaad dat zou komen en had reeds een plan bedacht. Nadat Gods menselijke kinderen in rebellie waren gekomen tegen Hem vernietigde Hij ze niet. In tegendeel, Hij schonk hen vergeving en verlossing. De Bijbel maakt duidelijk dat God dit had zien aankomen en al een plan voor vergeving en redding klaar had vóór de rebellie, zelfs voordat Hij de wereld creëerde (Ef 1:4; Hebr 9:26-10:7; 1 Pet 1:20).

Voor dit reddingsplan zou het nodig zijn dat God mens werd, maar dat is iets voor later in ons verhaal. Voor nu blijven we bij Adam, Eva en de prijs die zij moesten betalen voor wat er in Eden gebeurd was. God had hen (en zodoende ook al hun nakomelingen) verbannen. Eden was verledentijd. In plaats van eeuwig leven met God de Vader stond slechts de dood te wachten op de mens (Rom 5:12). Dat is de ultieme prijs voor de afwezigheid van God, Hij is de bron van leven.

Het komt erop neer dat God Zijn kinderen het huis uitschopte. Toch is dat beter dan wat de slang in gedachten had: de vernietiging van de mensheid. God gaf Zijn plan voor een menselijke familie niet op, toch kwam hun rebellie met een prijs. Ook Satan werd gestraft. Door de dood in Gods schepping te brengen werd Hij heerser van het dodenrijk, wat later de naam 'hel' kreeg.

Geen plan B

Je zal je nu waarschijnlijk afvragen waarom God *niet* het hele idee van een menselijke familie zou schrappen. God was zelf de bedenker van vrije wil en wist dat dit zou leiden tot zonde en duizenden jaren van menselijke lijden, geweld en onrecht. Door het lijden wat jij hebt meegemaakt, of misschien het lijden wat je bij anderen hebt gezien, zou je misschien wensen dat God overal een einde aan zou maken.

Geloof het of niet, maar God begrijpt deze gevoelens. Hij ziet al het kwaad wat jij ziet, zelfs nog meer dan dat. Dit is niet zoals Hij het gewild heeft. Misschien denk je nu, "maar als *Hij God is*, dan kan Hij toch alles beter maken?" Zo simpel is het niet. God kan alleen al het kwaad uit deze wereld verwijderen als Hij alle bronnen van kwaad verwijdert. Met andere woorden: Hij zou ons allemaal van de kaart moeten vegen. Iedereen zondigt (Rom 3:10-12) en daarom leeft niemand in Gods nabijheid (Rom 3:23). Dus ja, God *zou* dat kunnen doen. Maar Hij houdt te veel van de mens om voor deze optie te gaan.

Het komt allemaal hierop neer: Ook al wist God dat wij zouden zondigen als we op Hem zouden lijken, toch heeft Hij dat liever dan helemaal géén menselijke familie. God ziet alle zonde en ellende in onze wereld en weet hoe dat komt. Het doet Hem pijn. God heeft zoveel liefde voor Zijn menselijke kinderen dat Hij Zijn oorspronkelijke plan niet laat varen. Er is geen plan B, enkel plan A. Ondanks dat Hij had geanticipeerd op rebellie in Eden (en alle gevolgen van dien) wil Hij nog altijd een menselijke familie.

Wat in Eden gebeurde was slechts het begin van het verhaal. God schopte Adam en Eva Zijn huis uit (Gen 3:22-24). Hij vervloekte de slang (Gen 3:14-15) en verwierp ook hem uit Zijn aanwezigheid (Jes 14:12-15, Eze 28:16). De boodschap was luid en duidelijk: rebellie wordt bestraft. Je zou toch denken dat iedereen nu die boodschap zou snappen. Toch was dat niet het geval. Sterker nog, het werd alleen maar erger.

Rebellie #2

Je hebt vast wel eens gehoord dat de Bijbel zegt dat al het kwaad in de wereld is ontstaan door de zondeval in de tuin van Eden. Dat klopt deels. Na de tragedie van Eden waren er nog twee gebeurtenissen die meer chaos en verderf bij de mensheid veroorzaakten.

De eerste van deze twee gebeurtenissen wordt beschreven in Genesis 6:1-4, ongetwijfeld één van de meest vreemde passages uit de Bijbel. (Geloof me, ik heb er een heel boek over geschreven.) Het verhaal gaat over hoe sommigen van Gods bovennatuurlijke kinderen (de godenzonen) God wilden nadoen door zelf mensen te maken in hun *eigen* evenbeeld. Ze besloten om daar menselijke vrouwen voor te gebruiken (de dochters van de mensen). Zo werden zij rivalen van God, hun eigen hemelse Vader. In plaats van blij te zijn met Gods plan om mensen onderdeel van Zijn familie te maken, wilden zij zelf heersers zijn over hun eigen mensen. Dat was niet hoe God het bedoeld had. God wilde een familie, geen slaven.

Deze “engelen die gezondigd hadden” (2 Pet 2:4) overtraden de grens tussen hemel en aarde. “[E]ngelen die hun oorspronkelijke positie ontrouw werden en de hun toegewezen plaats verlieten” (Ju 1:6). Als straf plaatste God hen in de hel (2 Pet 2:4-5; Ju 1:6). Desondanks had deze gebeurtenis catastrofale consequenties. Lees maar eens de volgende twee Bijbelverzen over deze rebellie:

De HEER zag dat alle mensen op aarde slecht waren: alles wat ze uitdachten was steeds even slecht. Hij kreeg er spijt van dat hij mensen had gemaakt en voelde zich diep gekwetst. (Gen 6:5-6)

Sta daar eens bij stil. *Iedereen* had niets anders dan *continu* slechte bedoelingen. God had *spijt* dat Hij mensen gemaakt had, Hij was *diepbedroefd*.

Dit is de definitie van verdorvenheid en het verdriet dat het met zich meebrengt. De eerste bovennatuurlijke rebellie leidde tot het verlies van eeuwig leven met God (wat al erg genoeg was). Deze rebellie versterkte het effect van deze zonde, het versnelde de zelfdestructie van de mens. God had diepe spijt over hoe alles was gelopen. De mensheid was voorgoed beschadigd.

De Bijbel vertelt ons dat God geen andere oplossing zag dan de mensheid van de kaart te vegen met een grote vloed (Gen 6:17). Het verhaal van deze zondvloed vertelt overigens nooit dat God boos was. Er staat alleen dat Zijn hart gebroken was over alles wat er was gebeurd. God had besloten om de mens vrije wil te geven. Dat kon Hij niet wegnemen, anders zouden mensen niet meer op Hem lijken en dus geen echte mensen meer zijn. De enige optie was om opnieuw te beginnen en een einde te maken aan wat de rebellerende zonen van God hadden veroorzaakt.

Slechts één man was rechtvaardig in Gods ogen: Noach (Gen 6:9). God zou hem gebruiken om Zijn plan voor een menselijke familie te behouden

God gaf Noach de opdracht een ark (groot schip) te bouwen zodat Hij met Zijn familie en vele dieren de zondvloed zouden overleven. Toch hoopte God, ondanks de verdorvenheid van de mens, dat zij Zijn kinderen zouden blijven. Daarom gaf Hij vol genade Noach 120 jaar de tijd om zich voor te bereiden op de zondvloed (Gen 6:3). Hij gaf Noach de tijd om de kwade mensen te waarschuwen en hen een kans te geven zich tot God te keren om vergeving te vragen (2 Pet 2:5).

Uiteindelijk was er niemand die luisterde. De mensen weigerden om naar Gods waarschuwing te luisteren. Voor de zoveelste keer keerden de mensen God de rug toe, hun eigen vrije keuze. Niet gek dat Gods hart zo gebroken was, toch? Gelukkig was er nog Noach met zijn familie. Ná de zondvloed herhaalde God wat Hij ook tegen Adam en Eva zei: “Wees vruchtbaar en word talrijk en bevolk de aarde” (Gen 9:1). God begon met hen aan een frisse start. Hij sloot een verbond met Noach dat voor de gehele mensheid zou gelden (Gen 9:8-17). Een verbond is een soort belofte of contract. In dit geval was het alleen God die beloftes maakte: Hij zou nooit meer de mensheid vernietigen (Gen 9:11). God wilde nog altijd een menselijke familie, wonderbaarlijk genoeg.

Het zal je waarschijnlijk niet verbazen dat mensen daarna nog altijd misbruik maakten van Gods goedheid. Er volgde een derde rebellie na de grote vloed. Een rebellie die de rest van het Bijbelse verhaal zou beïnvloeden. En nogmaals zou God Zijn overvloedige liefde en geduld laten zien.

Rebellie #3

Naast de verhalen van Adam en Eva, of Noach en de zondvloed, heb je vast wel eens gehoord over de toren van Babel. Zo niet, geen probleem! De meeste mensen in kerk weten niet eens waar dit verhaal nou *echt* om draait.

Het verhaal van de toren van Babel vinden we in Gen 11:1-9. Na de vloed wilde God dat Noachs nakomelingen zich zouden vermenigvuldigen en zich over de aarde zouden verspreiden. Net als Adam en Eva zouden zij Gods helpers zijn in het onderhouden van de schepping. In plaats daarvan bleven de mensen op één plek, genaamd Babel. Daar bouwden zij een toren voor hun eigen glorie (Gen 11:1-4).

Deze versie van het verhaal is wat de meeste mensen kennen. Maar het belangrijkste onderdeel van het verhaal vinden we in twee andere Bijbelverzen die voor velen onbekend zullen zijn. Hier zijn ze:

Toen de Allerhoogste land toewees aan elk volk
en de mensen ieder hun deel gaf,
bepaalde hij de grenzen voor alle volken

naar het aantal van de zonen van God,
want voor de HEER gold dat volk als het zijne,
Jakob was het deel dat hij zichzelf toemat.
(Deut 32:8-9 Willibrordvertaling 2012)³

Deze twee verzen vertellen ons dat tijdens de veroordeling bij de toren van Babel, God de mensen verdeelde. Tot en met dit punt in het verhaal behandelde God de mensheid als één geheel. Dat veranderde bij Babel. Mensen raakten verdeeld op basis van taal en geografie.

Erger nog, God scheidde zich van de mensheid. Hij was klaar met hun ongehoorzaamheid en wees de mensheid toe aan andere leden van Zijn bovennatuurlijke familie: de zonen van God. Dit was een andere groep dan de engelen die in rebellie kwamen vóór de vloed. God kon de mens niet het huis uit schoppen, dat had Hij al gedaan in Eden. Ook had Hij beloofd de mensheid niet meer te vernietigen na de grote vloed (Gen 9:11). Dus het enige wat Hij nog kon doen was hen de rug toekeren en Zijn hemelse assistenten aanstellen als toezichhouders.

Deze straf had vele gevolgen. De Bijbel vertelt ons niet hoelang het duurde voordat deze bovennatuurlijke zonen van God corrupt werden. Maar, ze werden zó corrupt (Ps 82:1-5) dat God ook hen veroordeelde. Er zou een dag komen dat God hun onsterfelijkheid zou wegnemen en alle volken weer zou toe-eigenen. Na de veroordeling bij Babel zat God zonder kinderen, Hij had geen menselijke familie meer. Hij had hun opgegeven. Of . . . toch niet?

Gods aanhoudende liefde

Raad eens wat er gebeurde na de toren van Babel. God verscheen aan Abraham (toen hij nog Abram heette), een oude man die getrouwd was met Sara. Beiden waren op leeftijd en konden geen kinderen meer krijgen. God sloot een verbond met Abraham. Hij beloofde deze oude man en vrouw een zoon. God zou een wonder verrichten. Hun zoon zou het begin zijn van Gods nieuwe familie op aarde (Gen 12:1-9; 15:1-6; 18:1-15).

Nadat God de mensheid had toegewezen aan Zijn hemelse leger wilde Hij opnieuw beginnen met een eigen familie. Daar koos Hij Abraham voor. Abraham geloofde Gods belofte (Gen 15:6). Hij hoefde niets te doen om Gods liefde of aandacht te krijgen. God had Abraham namelijk *zelf* uitgekozen om een nieuwe start te maken. De relatie tussen God en Abraham begon bij God en Abraham geloofde in Hem.

Het verbond en de relatie tussen God en Abraham werd herdacht door een fysiek teken (Gen 17:1-4; Rom 4:1-12). Abraham werd besneden, gevolgd door de rest van zijn familie (Gen

³ De “zonen van God” zijn de hemelse wezens die ieder een volk kregen toegewezen. De leiding van Israël heeft God voor zichzelf gehouden (vers 9). Bijbelvertalingen gebaseerd op de Masoretische teksttraditie presenteren “zonen van Israël” in plaats van “zonen van God”. Dat is niet logisch gezien Israël nog niet bestond toen het voorval bij de toren van Babel plaatsvond. De Dode Zeerollen en de Septuagint (Griekse vertaling van het Oude Testament) lezen “zonen van God”, wat logischer is. De Willibrord vertaling gebruikt dus de Septuagint teksttraditie.

17:23). Dit fysieke teken markeerde Abraham en zijn nakomelingen als Gods familie. Besnijdenis zou ook een teken zijn voor de vrouwen die van Abrahams afstamden. Zij mochten immers alleen trouwens met mannen uit dezelfde stam. Zo werden ook zij herinnerd aan het feit dat zij bestonden dankzij een bovennatuurlijk wonder van God. God zorgde er namelijk voor dat Abraham en Sara uiteindelijk kinderen konden krijgen.

Het is van belang om te beseffen dat Gods verbond met Abraham gebaseerd was op het geloof in Gods belofte. Abraham werd niet uitgekozen door God omdat hij zo'n goed mens was of zich netjes aan alle regels hield. Verlossing is niet op gedrag gebaseerd. We kunnen onze redding namelijk niet verdienen. Als dat het geval was, dan was God ons iets verschuldigd op basis van onze prestaties. Jij hoort dan iets van God te krijgen omdat jij iets goed doet, absurd toch? In tegenstelling, Abraham en zijn nakomelingen lieten hun geloof en vertrouwen in God zien door het teken van het verbond te dragen: de besnijdenis. Het was een fysieke manier om te laten zien waar hun loyaliteit lag.

De apostel Paulus gebruikte Abraham als voorbeeld van geloof en loyaliteit in God (Rom 4:1-12). Abraham had geloof en werd geaccepteerd door God vóóordat hij de regels opvolgde. Het opvolgen van de regels liet zien waar zijn loyaliteit lag. Regels vervangen niet het geloof. Later gaan we dieper in op de betekenis van geloof en loyaliteit aan God. Vandaag de dag noemen we dat discipelschap. Ook al zijn ze aan elkaar gerelateerd, geloof en loyaliteit zijn twee verschillende zaken. Hetzelfde geldt voor redding en discipelschap.

God beloofde een zoon aan Abraham (door wie Hij een nieuwe familie zou beginnen dat zou uitgroeien tot een volk). Deze belofte was Gods tweede verbond na de tragische gebeurtenis in Eden. Het eerste verbond werd gemaakt met Noach. Beide waren gemaakt om Gods droom op een menselijke familie te verwerkelijken. God gaf de hoop niet op, maar dat is niet het enige wat deze verbonden inhouden. Wat ook bij deze verbonden is inbegrepen is de belofte van eeuwig leven. God had de mensheid niet opgegeven, Zijn liefde was onuitputtelijk en Hij wilde nog altijd een menselijke familie.

God hield Zijn belofte en Sara kreeg een zoon (genaamd Isaak, Gen 17:19-21; Gen 21:1-7). Abrahams familie zou de naam "Israël" krijgen, de naam die in het Oude Testament het meest gebruikt wordt voor Gods menselijke familie (Gen 32:28, Deut 32:9; Jes 44:1). Maar hoe zit het dan met de andere volken? Die volken die God had toegewezen aan de andere zonen van God naar aanleiding van de rebelle bij de toren van Babel? De Bijbel noemt ze "heidenen", een term wat betekent "niet van Israël afkomstig." Ondanks alles wat er in Babel gebeurd was had God nog altijd een plan voor deze volken.

God was niet alleen opnieuw begonnen met een nieuw volk (Israël), Hij zei ook tegen Abraham dat zijn nakomelingen een zegen zouden zijn voor de volken die God de rug hadden toegekeerd (Gen 12:3)! Vele jaren later zou Jezus geboren worden, een nakomeling van Abraham. Hij zou alle volken van de wereld terugbrengen naar God (Gal 3:16-18; 26-29). Maar voordat Jezus op het toneel verscheen konden de heidenen al onderdeel worden van

Gods familie door de andere goden te verwerpen, in God te geloven en het fysieke kenmerk van Gods verbond aan te nemen.

Abraham en Jezus zijn vele eeuwen van elkaar verwijderd. Daarnaast is Israëls eigen geschiedenis als 'Gods volk' (Deut 32:9) niet de fraaiste. Ook al waren ze Gods volk, het zal je niet verbazen dat ook zij faalden. Hun dieptepunt komt nog.

Hoofdstuk drie

God werd bedrogen door zijn familie

De geschiedenis van de relatie tussen Israël en God heeft veel pieken en dalen. Toch was God nooit verrast, Hij wist immers wat Hij van mensen kon verwachten.

Niet langer welkom

God liet aan Abraham weten dat zijn nakomelingen een lastige toekomst tegemoet gingen. Hij was eerlijk en zei tegen Abraham: “Wees ervan doordrongen dat je nakomelingen als vreemdeling zullen wonen in een land dat niet van hen is en dat ze daar slaaf zullen zijn en onderdrukt zullen worden, vierhonderd jaar lang” (Gen 15:13). Ondanks dit slechte nieuws gaf God ook hoop: “Maar ik zal hun onderdrukkers ter verantwoording roepen, en dan zullen ze wegtrekken, met grote rijkdommen” (Gen 15:14).

Onder de leiding van Abrahams kleinzoon Jakob zouden de Israëlieten uiteindelijk in Egypte belanden, waar ze later onderdrukt zouden worden door de Farao (Exodus 1). God gaf Jakob overigens een nieuwe naam: Israël. Jakob en zijn familie gingen naar Egypte om een hongersnood te ontlopen (Gen 45:5-11). Dit deden ze met Gods zegen. De fout die ze echter maakten was om na de hongersnood niet terug te keren naar het land dat God hen had gegeven. Ze bleven te lang in Egypte plakken.

Daar nam het volk van Israël snel toe in aantal. Het werd zo'n groot volk dat de Farao paranoïde werd. Hij was bang zijn macht te verliezen aan zo'n groot volk (Exod 1:8-10). Hij liet het volk dwangarbeid verrichten en vermoordde alle nieuwgeboren jongens (Exod 1:14-16). Maar God zorgde ervoor dat hun aantallen alleen maar toenamen (Exod 1:8-21).

In totaal bevond het volk van Israël zich vier eeuwen lang in Egypte in deze nare omstandigheden. Uiteindelijk greep God in en redde het leven van een nieuwgeboren jongen genaamd Mozes. God beïnvloedde de omstandigheden zodanig dat deze baby in het huis van Farao opgroeide (Exod 2:1-10). Mozes had een rijk leven totdat hij een grote misdaad pleegde. Wat begon als het verdedigen van een Israëliet in nood eindigde in een gevecht waarin hij een Egyptenaar vermoordde. Hij vluchtte weg uit Egypte om zijn straf te ontlopen.

Mozes vond een nieuw bestaan in de woestijn van Midian. Daar ontmoette God hem bij de berg Sinäi in een brandende struik (Exod 3:1-15). Deze ontmoeting zou het keerpunt zijn in de geschiedenis van zijn volk en voor de rest van de wereld (Exod 3:1-15). God stuurde Mozes terug naar Egypte om Farao te bevelen Gods volk vrij te laten. God beloofde met Mozes te zijn en hem te beschermen (Exod 3:16-22).

De rest van het verhaal is zeer beroemd over de hele wereld. Zelfs als je nog nooit over de Bijbel hebt gehoord heb je waarschijnlijk films erover gezien. Vanwege Farao's koppigheid stuurde God vele plagen om Egypte en zijn goden te straffen (Exodus 7-12). God gebruikte

Mozes om het volk van Israël te bevrijden uit de klauwen van Egypte. Hij baande een weg door de Rode Zee om het volk te redden van het Egyptische leger (Exodus 13:17 tot en met Exodus 14). Het splijten van de Rode Zee is veruit één van de meest bijzondere verhalen uit de Bijbel. Toch was dit meer dan alleen machtsvertoon. Op deze manier bewaarde God Zijn volk. Hij wilde Zijn familie.

Wet en loyaliteit

Uiteindelijk bracht God Zijn volk terug naar de plek waar Hij aan Mozes was verschenen in de brandende struik. Daar gaf Hij de Israëlieten Zijn wetten: de Tien Geboden. Hij sloot een verbond met hen. Het is belangrijk om te weten dat de Israëlieten al Gods volk waren vóóordat ze de Tien Geboden kregen. Toen Farao door Mozes geconfronteerd werd noemde God hen al Zijn familie (Exod 3:7, 10; 4:23; 5:1; 6:6; 7:4). Het volgen van deze wetten betekende niet dat men op deze manier een plekje in Gods familie kon verdienen. De Israëlieten waren al Gods familie.

Het is van belang om dit verder uit te pakken. In plaats van een plaats in Gods familie, werden deze regels om een andere reden gegeven door God. Mensen konden deze regels volgen om zo te laten zien bij welke familie zij hoorden. Met andere woorden: laten zien dat hun loyaliteit bij God lag en niet bij een andere god. Als zij in God zouden geloven en loyaal zouden zijn aan Hem alleen, dan kon God hen gebruiken als priesters voor de andere volken. Zo zouden ze een “koninkrijk van priesters” zijn (Exod 19:5-6). God wilde mensen in Zijn familie hebben. Hij begon met deze groep: Israël. Zolang zij Hem loyaal zouden blijven zouden zij een zegen zijn voor de volkeren (Gen 12:3).

Er is nog iets wat je moet begrijpen over verbonden. De wetten betekenden niet dat je Gods liefde kon verdienen als je je goed genoeg aan de wet bleef houden. God hield al van Israël (Deut 7:7-8). Op bovennatuurlijke wijze zorgde Hij ervoor dat de oude Abraham en Sara kinderen konden krijgen waar Israël uiteindelijk uit voort zou komen. God had niet een stel regels gemaakt waarmee mensen zich konden kwalificeren voor Zijn familie. Ze waren immers al Gods familie. De wetten waren gemaakt om Gods kinderen te helpen om weg te blijven van de andere goden en een gelukkig leven te leiden, in vrede met elkaar.

God liet ook hier de mensen vrij om zelf te kiezen, zo is Hij immers. Het enige wat Hij van hen vroeg was loyaliteit aan Hem en geloof in wie Hij was, geloof in het feit dat Hij hen uit liefde gemaakt had. Loyaliteit betekende dat ze alle andere goden de rug toekeerden. Iedereen was vrij om zich van Gods liefde af te keren als ze dat wilden. Vrij om niet voor God te kiezen, om niet in Hem te geloven. Ze konden kiezen voor andere goden, om die te aanbidden. Helaas is dat iets waar velen uiteindelijk voor kozen.

Toen de Israëlieten eenmaal de berg Sinaï verlieten (waar God de wetten gegeven had) begeleidde God hen in de gedaante van een mens (een engel) naar het Beloofde Land (Exod 23:20-23; Recht 2:1). Gaandeweg klaagden de mensen continue over eten en drinken. God voorzag hen in deze behoeftes (Exod 15:22-27; 16:1-30). Ze moesten voor hun leven vechten tegen gevaarlijke vijanden en God redde hen (Deut 2-3, Joz 11-12, Ps 136:10-24, Hand 13:19).

Een neerwaartse spiraal

God had de Israëlieten naar het Beloofde Land gebracht. Je zou nu verwachten dat ze zo onder de indruk zouden zijn van Zijn liefde dat ze Hem altijd trouw zouden blijven. Toch was dat niet het geval. Ze dachten dat het een goed idee was om met het kwaad samen te leven. Ze weigerden namelijk om afgodsaanbidders het land uit te drijven. Het leek wel alsof de Israëlieten niets hadden geleerd, dat ze vergeten waren dat ongehoorzaamheid en rebellie alleen maar ellende met zich meebrengt. Hun ontrouw en gebrek aan liefde voor God zou nare gevolgen hebben:

Er kwam een engel van de HEER uit Gilgal naar Bochim. Daar zei hij: 'Ik heb jullie uit Egypte geleid naar het land dat ik jullie voorouders onder ede had beloofd. Ik heb gezegd dat ik mijn verbond met jullie nooit zou verbreken. Maar jullie mochten geen verdragen sluiten met de inwoners van dit land en hun altaren moesten jullie afbreken. Maar jullie hebben niet geluisterd naar wat ik heb gezegd. Hoe hebben jullie dat kunnen doen? Daarom heb ik besloten dat ik de inwoners van dit land niet voor jullie zal verdrijven. Zij zullen jullie in hun netten verstrikken en hun goden zullen jullie ondergang worden.' (Recht 2:1-3)

God moest voor de zoveelste keer over Zijn mensen oordelen. Hij zei in feite: “Tot ziens, zie maar hoe jullie het zonder mij redden als jullie mij toch niet willen.” We hebben eerder gezien hoe zoiets afloopt. De geschiedenis herhaalt zich. God kwam keer op keer terug om Israël te redden van hun ellende. We kennen allemaal wel zo iemand, of misschien val je zelf in deze categorie. Je blijft mensen helpen omdat je van hen houdt, soms zelfs zo erg dat het niet meer rationeel lijkt. Dat kan je vergelijken met wat God doet, Hij gaat zelfs nog veel verder. God wil hoe dan ook een menselijke familie, ook als zij Hem niet willen. Zijn liefde is niet logisch te verklaren.

Het gehele Bijbelboek van Rechters (waar de bovenstaande passage uit komt) gaat over een eindeloze vicieuze cirkel van geestelijke rebellie, met ellende als gevolg, God om hulp vragen en uiteindelijk weer gered worden door God. Deze volgorde herhaalde zich eeuwenlang tot op een gegeven moment het volk van Israël een koning eiste. Ze eisten dat de profeet en priester Samuel een koning voor hen zou uitkiezen.

Uiteraard eindigde ook deze keuze van het volk met veel ellende. Vanaf het begin ging het al fout. Toen Samuel de jongeman Saul uitkoos als koning stribbelde hij tegen (1 Sam 10:22). Uiteindelijk koos God zelf een koning om Saul te vervangen: David. Ondanks dat David geen engeltje was, was hij toch beter dan Saul. David bleef altijd trouw aan God en Zijn liefde. Hij overtrad vele van Gods wetten maar keerde God nooit de rug toe. Hij aanbad nooit andere goden. Daarom sloot God een verbond met hem, Hij beloofde dat alleen Davids zonen de rechtmatige heersers van Israël mochten zijn.

Dit betekende dat God alleen de nakomelingen van David als rechtmatige koningen zou erkennen. Helaas zien we in de rest van Israëls geschiedenis dat veel rechtmatige nakomelingen geen geschikte koningen waren. God moest veel van Davids nakomelingen van de troon verwijderen vanwege hun ontrouw, vanwege het aanbidden van andere goden. De

troonopvolgers zouden juist God lief moeten hebben. Elke koning moest een kopie van Gods wetten hebben (Deut 17:18; 2 Kon 11:12). Hij moest een voorbeeld zijn van een loyale volgeling van God.

Davids zoon Salomo was de grootste koning in Israëls geschiedenis (wat betreft territorium en rijkdom). Helaas wankelde zijn geloof en loyaliteit aan God. Hij bracht offers aan andere goden. Hij had meerdere politieke huwelijken en deze vrouwen introduceerden de aanbedding van andere goden aan Israël (1 Kon 11:1-8). Met andere woorden, Salomo's geestelijke compromissen en rebellie waren het begin van Israël ondergang.

Het laatste verraad.

Na Salomo's dood kwamen tien van de twaalf stammen in opstand tegen zijn troonopvolger (1 Kon 11:41-12:24). Het koninkrijk van Israël werd in tweeën verdeeld. Gods gezin was ontwricht, om het maar even zo te zeggen. Jammer genoeg hadden geen van de koningen in deze tijd een kopie van Gods wetten (2 Kon 22:8-13).

Het noordelijke deel (de tien rebellerende stammen) vervielen al snel in geestelijke rebellie (1 Kon 12:23-33). God had hen het beloofde land gegeven, zonder Hem zouden ze niet eens bestaan (dankzij God kon Abraham kinderen krijgen). In plaats van hun geloof en loyaliteit aan God te tonen, besloten ze om Hem te verraden. Dat is de reden waarom profeten in die tijd hun geestelijke rebellie vergeleken met prostitutie en geestelijk overspel. Een beeldende vergelijking. Het zuidelijke deel van het land (de andere twee stammen) werden ook afvalligen, al ging dat meer geleidelijk. Maar een geleidelijke zonde is alsnog een zonde.

Je afkeren van God loopt nooit goed af. De Bijbel zegt "u zult de gevolgen van uw zonde ondervinden" (Num 32:23). Net als voorheen liet God ook nu mensen de gevolgen van hun keuzes ondervinden. In het jaar 722 voor Christus werd het noordelijke koninkrijk veroverd door wat ik het 'Mordor van het Oude Testament' noem (de slechteriken uit 'In de ban van de ring'): De Assyriërs.

De Assyriërs stonden bekend om hun wreedheid. Ze ontwrichtten de tien stammen en verspreidden hen over het gehele oude Midden-Oosten. Ze ontwrichtten families en namen alles af wat ze bezaten. Zo'n honderd jaar later werden de twee overgebleven stammen in het zuiden veroverd door de Babyloniërs (586 voor Christus), duizenden Israëlieten werden afgevoerd naar Babylonië.

Laten we eerlijk zijn. Als God toen had besloten dat Hij niets meer met de mens te maken wilde hebben, dan was dat zeer begrijpelijk. Duizenden jaren na Abraham kwam de mensheid voor de zoveelste keer in rebellie. Het is moeilijk om niet zeggen dat ze hun verdiende loon kregen. Toch is dat niet hoe God te werk gaat.

God gooide de handdoek niet in de ring, Hij wilde nog *altijd* een menselijke familie. Om Zijn familie (en de rest van de mensheid) terug te winnen was er een andere tactiek nodig. God had een aantal verbonden gesloten met Zijn mensen. Maar mensen zijn en blijven mensen, oftewel: ze falen, *met regelmaat*. De rest van de mensheid was toegewezen aan andere

bovennatuurlijke wezens (de zonen van God, Deut 32:8) die vijanden waren geworden van hun Schepper, de God van Israël. Al met al, een complexe situatie.

Gods oplossing bestond uit twee delen. Toen de laatsten van Gods kinderen op het punt stonden om afgevoerd te worden naar Babylon sprak God tot de profeten Jeremia en Ezechiël. Zij moesten het volk vertellen dat God hen niet was vergeten. God zou komen met een “nieuw verbond” voor Zijn kinderen, met Zijn Heilige Geest (Jer 31:31-34; Eze 36:22-28). Dat zou een nieuw begin zijn.

Maar wat is de relatie tussen dit ‘nieuwe begin’ en de oude verbonden die God met de mensen sloot? Deze verbonden werden niet geschrapt door God. Vele Israëlieten keerden God de rug toe en gingen andere goden achterna. Ze lieten hun afkeer voor God duidelijk merken door Zijn wetten te overtreden. Dit alles deed God pijn. Hij wilde Zijn beloftes nakomen terwijl veel van Zijn kinderen verleid werden tot aanbedding van goden van andere volken.

Dat was het pad van de dood. Denk even terug aan Eden. Sinds Eden is ieder mens gedoemd om te sterven. Ieder mens is gedoemd om eeuwig leven mis te lopen, tenzij ze geloven in de ware God, Zijn liefde en Zijn beloftes. Vele Israëlieten waren dit vergeten. Zij hadden een breed aanbod aan goden om te aanbidden, een soort geestelijk buffet. Terwijl ze eigenlijk alleen in de ware God en Zijn beloftes moesten geloven.

Al helemaal problematisch was de situatie omtrent de koningen van Israël. God had aan David beloofd dat zijn nakomelingen op de troon zouden zitten, maar ook zij keerden zich af van God. God kon dit overspel niet negeren. Maar Hij kon ook niet Zijn beloftes breken, dan zou het lijken alsof Hij alles uiteindelijk toch een slecht idee vond. Maar een alwetende God heeft geen slechte ideeën.

Dus hoe kon God dan Zijn beloftes nakomen aan mensen die Hem de rug toekeerden en van Hem vervreemd waren? Zij zouden een nieuw hart nodig hebben. Zij zouden Gods aanwezigheid nodig hebben als leiding. Daar was een nakomeling van Abraham en David voor nodig, iemand die de ultieme koning en perfecte beeldenaar van God zou zijn. Deze nakomeling moest ook een einde maken aan de vloek van de dood die op het menselijk ras rustte. Maar hoe kan een mens nou de dood overwinnen? Zo’n mens zou God moeten zijn. Maar hoe dan?

Nou, geen probleem...

Hoofdstuk vier

God werd onderdeel van zijn familie

Christenen weten alles over de geboorte van Jezus. Ze weten dat Zijn geboorte een wonder was, geboren uit de maagd Maria (Matt 1:18-25). Vandaag de dag is iedereen bekend met het beeld van Jezus als baby in een voederbak, zoals vaak bij kerstdecoratie te zien is. Vele oude en populaire kerstliedjes vertellen hoe de geboorte van Jezus de profetieën over de Messias uit het Oude Testament vervullen.

Meer dan alleen het kruis

Mensen hebben vaak het idee dat Jezus alleen op aarde kwam om aan het kruis te sterven. Daardoor kunnen wij vergeving voor onze zonden ontvangen en weer onderdeel worden van Gods familie (Joh 3:16). Met andere woorden, wanneer christenen aan Jezus denken, denken ze aan het kruis. Toch mist hier het één en ander.

Het feit dat God als mens op aarde kwam (Jezus) wordt nog wel eens gemist. De meeste Christenen realiseren zich niet dat het *om vele redenen nodig was* voor God om zelf mens te worden. Alleen op deze manier zouden de verbonden uit het Oude Testament in vervulling gaan en zou er een keerpunt komen in alle bovennatuurlijke rebellieën.

Er was nog altijd hoop dat de mensheid op een dag weer met God verenigd zou worden. Deze hoop bleef omdat God van Zijn plan afweek. Hij bleef terugkeren naar de mensheid met Zijn aanbod van vergeving en relatie met Hem. God wilde dat mensen geloofden en samen met Hem en elkaar in vrede zouden leven. Maar keer op keer keerden Gods kinderen Hem de rug toe. Het is alsof God elke keer zei, “Je kan nog steeds met mij zijn, geloof dat en laat ook zien dat je dat gelooft.” Toch werd het steeds erger. De Bijbel vergelijkt mensen met schapen die geen schaapherder hebben (Jes 53:6; Matt 9:36).

Zoals ik aan het einde van het vorige hoofdstuk zei, Gods kinderen hadden een nieuw hart én Gods aanwezigheid nodig om hen te helpen geloven. Ze moesten op één of andere manier gered worden van henzelf en van de dood die hen te wachten stond. Er moest een manier zijn waarop God zich aan Zijn verbonden kon houden. Iets wat de vloek van de dood zou verbreken en tegelijkertijd ons zou helpen in ons geloof.

God had een radicale oplossing voor al deze problemen. Hij *zélf* zou *mens worden*. Hij zou onderdeel worden van het menselijk ras. *Dit is waar Jezus' verhaal begint*. Jezus was God in menselijke gedaante (Joh 1:1; 14-15; Kol 1:15-20; 2:6-9). Hij is de oplossing voor al deze obstakels.

Alleen door te sterven voor alle mensen zou Hij de vloek van de dood verbreken. Dat betekende dat zo'n sterven gevolgd moest worden door een wederopstanding, iets wat alleen God zou kunnen. *Jezus was de oplossing voor wat in Eden gebeurde*.

Herinner je nog het verbond dat God met Abraham sloot? God had er op bovennatuurlijke wijze voor gezorgd dat Abraham en Sara een zoon konden krijgen. Dat was het begin van het volk van Israël. God zei tegen Abraham dat één van zijn nakomelingen een zegen zou zijn voor alle volken die God had verworpen ten tijde van Babel. Maar hoe kan een mens dat vervullen? Alleen als God zelf een nakomeling van Abraham zou worden konden alle profetieën uitkomen. Alleen zo kon Abrahams nakomeling alle andere volken zegenen. *Jezus was die nakomeling* (Matt 1:1; Luc 3:34). Hij was de beloofde nakomeling die de heidenvolken zou bevrijden van de andere goden en hen toegang zou geven tot Gods familie (Gal 3:16-18; 26-29). *Jezus liet alle beloftes van Gods verbond met Abraham in vervulling gaan.*

Ook was Jezus een afstammeling van David, dus de rechtmatige troonopvolger (Matt 1:1; Luc 1:32; Rom 1:3). *Jezus liet alle beloftes van Gods verbond met David in vervulling gaan.* Hij had de juiste bloedlijn en was loyaal aan God. Hij was altijd gehoorzaam aan God en zondigde nooit (2 Kor 5:21; Hebr 4:15; 1 Pet 2:22). Het feit dat Hij nooit gezondigd heeft betekent dat Hij ook een perfect voorbeeld is van iemand die alle wetten van God naleeft (de wetten die God had gegeven bij het verbond op de Sinaïberg). Jezus is Gods perfecte beeldenaar (2 Kor 4:4, Kol 1:15), de perfecte uitbeelding van God. God wil dat wij leven met Jezus als ons voorbeeld (2 Kor 3:18; Kol 3:10). Later zullen we zien dat dit hetzelfde is als discipelschap (1 Pet 2:21).

God werd mens, een lastig concept om te bevatten. God werd mens omdat Hij meer is dan een mens. God is drie personen in één wezen. De Bijbel noemt deze drie personen “Vader”, “Zoon” en “Heilige Geest.” Christenen noemen dit de Drie-eenheid. “God de Zoon” werd mens, Jezus (Joh 1:1; 14-15). Theologen noemen dit de *incarnatie*, een term die simpelweg betekent dat God vlees, oftewel mens werd. Jezus zou de enige mens zijn waar God de Vader volledig op kon vertrouwen om alle beloftes en verbonden in vervulling te laten gaan.

Misschien weet je nog dat ik zei dat voordat God de hemel en aarde creëerde, Hij al wist dat Hij Zijn zoon Jezus zou sturen om Zijn familie terug te krijgen (Ef 1:1-14; 1 Pet 1:20). Het bijzondere is dat Jezus daadwerkelijk bereid was om mens te worden ondanks het vooruitzicht te sterven door marteling. Dat allemaal zodat God Zijn menselijke familie kon hebben. Dit is hoe een passage uit het Nieuwe Testament het beschrijft:

Daarom zegt Christus bij zijn komst in de wereld: ‘Offers en gaven hebt u niet verlangd, maar u hebt mij een lichaam gegeven; . . . Toen heb ik gezegd: “Hier ben ik, ”want dit staat in de boekrol over mij geschreven: “Ik ben gekomen, God, om uw wil te doen.”’ (Hebr 10:5, 7)

Gelukkig was God de Zoon bereid om geboren te worden als Jezus. Gods verbonden en al het lijden als gevolg van de bovennatuurlijke rebellieën stonden op het spel. We moeten goed beseffen dat God mens moest worden vanwege deze rebellieën. God werd onderdeel van Zijn eigen familie, en dat zorgde ervoor dat de Heilige Geest kon komen.

Meer dan alleen de zondeval wordt rechtgezet

Doordat God mens werd in Jezus kon Hij sterven. Dat was belangrijk omdat de dood alleen overwonnen kon worden door weer op te staan uit de dood. Je kan niet opstaan uit de dood zonder eerste te sterven. Omdat Jezus ook God was had Hij de kracht om weer tot leven te komen (Joh 10:17-18). Gezien Jezus' sterven onderdeel was van Gods plan, wist God vóór de schepping al dat Hij Jezus uit de dood zou doen opwekken (Hand 2:23-24; 32; 3:15; 10:40; Gal 1:1).

Dankzij de wederopstanding hebben wij weer toegang tot God. De dood, het resultaat van de rebellie in Eden was overwonnen. Het probleem van Adam en Eva, veroorzaakt door de verleiding van de slang (Satan) was opgelost. Iedereen die in Jezus' dood en opstanding gelooft ontvangt vergeving van zonden en eeuwig leven in Gods familie (Rom 4:16-25; 8:10-11; 10:9-10; 1 Cor 6:14).

Nadat Jezus de dood had overwonnen keerde Hij terug naar de hemel (de Hemelvaart). Jezus ging naar de hemel en nam plaats op Zijn troon naast God de Vader (Marc 16:19; Joh 20:17; Kol 3:1; Hebr 12:2). Dit ging vooraf aan de uitstorting van de Heilige Geest, die in de gelovigen zou komen wonen (Hand 2:33; Rom 8:9-11). Jezus moest de aarde verlaten zodat de Geest kon neerdalen (Joh 14:25-26; 15:26; 16:7; Luc 24:49).

Met het neerdalen van de Geest kwamen de beloftes van een nieuw verbond die beschreven staan in de boeken van Jeremia en Ezechiël tot vervulling (Jer 31:31-34; Eze 36:22-28). De Heilige Geest zou zorgen voor de overwinning van verkeerde verlangens (Gal 5:16-17), Hij zou zorgen voor *grotere* werken dan wat Jezus gedaan had (Joh 14:12). Jezus wist dat Zijn dood en opstanding de sleutel waren tot het nieuwe verbond. Daarom zei Jezus tijdens het Laatste Avondmaal tegen Zijn discipelen, “dit is mijn bloed, het bloed van het verbond, dat voor velen wordt vergoten tot vergeving van zonden” (Matt 26:28; Marc 14:24; Luc 22:20). Toen Jezus eenmaal naar de hemel was gegaan en de Heilige Geest was neergedaald, was de mens niet meer hulploos verloren in zijn eigen verdorvenheid.

Zo rekende God af met de problemen van het hebben van een menselijke familie, al hun fouten en rebellieën werden aangepakt. Hij werd mens en vervulde zelf alle voorwaarden van Zijn verbonden.

Denk even terug aan mijn vraag aan het begin van dit boek: Wat wil God? Hij wil *jou*. En Hij stuurde Zijn eigen uniek geboren zoon Jezus naar de aarde om de problemen van dood en zonde recht te zetten. Allemaal om *jou* voor altijd thuis te brengen. God werd onderdeel van Zijn menselijke familie, dat was de enige manier om dit alles te kunnen bewerkstelligen. Er zijn vele redenen waarom het evangelie niets te maken heeft met ons eigen gedrag of het winnen van Gods liefde en redding. Het is bizar om te denken dat ons imperfecte gedrag ooit goed genoeg zou zijn. De geboorte, dood en opstanding van Jezus zouden nooit nodig zijn geweest als we zelf onze redding konden verdienen.

Satan en zijn handlangers: de domheid zelf?

Dan is er nóg iets in het verhaal dat je niet mag missen. Misschien vraag jij je af (ik in ieder geval wél), *waarom wilden Satan en de andere kwade geesten Jezus vermoorden?* Zijn dood en opstanding zou immers al hun werk ongedaan maken, de autoriteit van de goden over de andere volken zou in opspraak komen.

Denk hier eens over na. De sleutel tot Gods plan was Jezus' dood, Hij moest sterven om de dood te kunnen overwinnen door middel van wederopstanding. Daarnaast had Jezus nooit naar God de Vader kunnen gaan als Zijn missie nooit volbracht was, wat zou betekenen dat de Heilige Geest nooit had kunnen neerdalen om ons te komen helpen. Als Satan en al zijn machten der duisternis Jezus met rust had gelaten, dan zou dit plan nooit volbracht zijn. *Gods plan zou dan gefaald hebben. Zijn ze soms dom?*

Ik heb veel over dit onderwerp geschreven, zo fascinerend vind ik het. Het Nieuwe Testament geeft eigenlijk antwoord op de hierboven gestelde vraag. De apostel Paulus schreef het volgende over het goede nieuws (evangelie) wat Jezus verkondigde:

Waar wij over spreken is Gods verborgen en geheime wijsheid, een wijsheid waarover God vóór alle tijden besloten heeft dat wij door haar zouden delen in zijn luister. Geen van de machthebbers van deze wereld heeft die wijsheid gekend; zouden ze haar wel hebben gekend, dan zouden ze de Heer die deelt in Gods luister niet hebben gekruisigd. (1 Kor 2:7-8)

Met de “machthebbers van deze wereld” bedoeld Paulus de kwade geesten (Ef 3:10; 6:12; Kol 1:16). Het antwoord op onze vraag is dus vrij simpel: *Satan, de demonen en de gevallen zonen van God wisten niets van Gods plan af.* Uiteraard wisten ze wie Jezus was toen Hij aan Zijn bediening begon. Zij noemden Jezus “Zoon van God” en “Zoon van de Allerhoogste” (Matt 4:1-11; 8:29; Marc 1:12-13, 21-24; 3:11; Luc 4:1-13, 31-37; 8:28). Het Oude Testament maakt maar al te duidelijk dat God een menselijke familie wilde als heersers over de aarde, dat was het oorspronkelijke plan van Eden. Satan en zijn handlangers hadden maar al te goed door dat Jezus gekomen was om dit plan te verwerkelijken. Maar ze hadden geen idee *hoe*. De logische reactie van hen was dus om Hem te vermoorden. En dat was nou precies Gods bedoeling, ze liepen regelrecht in de val.

Het is lachwekkend hoeveel slimmer God is in vergelijking tot Zijn bovennatuurlijke vijanden. Maar daar gaat het niet om. God werd niet onderdeel van de mensheid om Satan of demonen alleen maar voor schut te zetten. Hij deed dit omdat Hij *jou* in Zijn familie wil hebben. Dat was de enige motivatie. Jij bent genoeg motivatie voor Hem.

Toch is er nóg meer wat er komt kijken bij dit verhaal. Jezus had Zijn rol volbracht. Nu is het tijd om te kijken welke rol de Heilige Geest speelt. De Geest is namelijk betrokken bij onze rol om God te helpen met het terugwinnen van de rest van Zijn familie.

Hoofdstuk vijf

God verzamelt zijn familie

Zoals ik in het vorige hoofdstuk al beschreef was het neerdalen van de Heilige Geest de vervulling van het nieuwe verbond dat beschreven wordt door Jeremia en Ezechiël (Jer 31:31-34; Eze 36:22-28). De bediening van de Heilige Geest is om iedere gelovige te helpen zijn verdorvenheid te overwinnen. Zie dit als een klap in het gezicht van de gevallen zonen van God, zij waren immers de katalysatoren van de verdorvenheid van de mens (Gen 6:4-5). Het is een nóg grotere aanval op een andere groep bovennatuurlijke slechteriken.

De uitstorting van de Heilige Geest zette de aanval in tegen de zonen van God die waren toegewezen aan de andere volken (Deut 32:8), de bovennatuurlijke wezens die corrupt waren geworden, slechte heersers waren en niet langer God dienden (Psalm 82).

Jezus wist dat allemaal. Toch missen we dit geregeld tijdens het lezen van de boeken in het Nieuwe Testament die ná de wederopstanding komen (bv. de boeken Handelingen en Openbaring).

Begin van het einde

Jezus' hemelvaart zette de uitstorting van de Heilige Geest in gang (Joh 14:26; 15:26; 16:7; Luc 24:49). Toen Jezus nog op aarde was na Zijn opstanding vertelde Hij Zijn volgelingen wat er zou gaan komen:

Toen hij eens bij hen was, droeg hij hun op: 'Ga niet weg uit Jeruzalem, maar blijf daar wachten tot de belofte van de Vader, waarover jullie van mij hebben gehoord, in vervulling zal gaan. Johannes doopte met water, maar binnenkort worden jullie gedoopt met de heilige Geest.' . . . Maar wanneer de heilige Geest over jullie komt, zullen jullie kracht ontvangen en van mij getuigen in Jeruzalem, in heel Judea en Samaria, tot aan de uiteinden van de aarde.' (Hand 1:4-5, 8)

Wanneer je verder leest in het boek Handelingen duurt het niet lang voor je snapt waar Jezus het over had. Toen Hij eenmaal naar de hemel was gegaan (Hand 1:9-11) daalde de Geest neer in al Zijn glorie:

Toen de dag van het Pinksterfeest aanbrak waren ze allen bij elkaar. Plotseling klonk er uit de hemel een geluid als van een hevige windvlaag, dat het huis waar ze zich bevonden geheel vulde. Er verschenen aan hen een soort vlammen, die zich als vuurtongen verspreidden en zich op ieder van hen neerzetten, en allen werden vervuld van de heilige Geest en begonnen op luide toon te spreken in vreemde talen, zoals hun door de Geest werd ingegeven. (Hand 2:1-4)

De rest van de tekst vertelt ons hoe de Heilige Geest ervoor zorgde dat Jezus' volgelingen in allerlei talen konden spreken. Zij vertelden het evangelie van Jezus (Zijn dood en opstanding) aan Joden die daar aanwezig waren. Deze Joden kwamen vanuit allerlei landen buiten Israël.

Zij waren de nakomelingen van de Joden die in het Oude Testament afgevoerd werden uit Israël. Nu waren ze naar Jeruzalem gekomen om één van de traditioneel religieuze Joodse feesten te vieren. Aangekomen in Jeruzalem hoorden zij Jezus' volgelingen in hun eigen taal preken.

Destijds wisten de inwoners van Jeruzalem wie de volgelingen van Jezus waren en dachten ze dat zij dronken waren. Het leek voor hen niet mogelijk dat deze mensen zomaar andere talen konden spreken. Maar toen stond Petrus op en liet hen weten hoe de vork in de steel zat:

‘U, Joden en inwoners van Jeruzalem, luister naar mijn woorden en neem ze ter harte. Deze mensen zijn niet dronken, zoals u denkt; het is immers pas het derde uur na zonsopgang. Wat hier nu gebeurt, is aangekondigd door de profeet Joël: “Aan het einde der tijden, zegt God, zal ik over alle mensen mijn geest uitgieten. Dan zullen jullie zonen en dochters profeteren, jongeren zullen visioenen zien en oude mensen droomgezichten. Ja, over al mijn dienaren en dienaressen zal ik in die tijd mijn geest uitgieten, zodat ze zullen profeteren. Ik zal wonderen doen verschijnen aan de hemel boven en tekenen geven op de aarde beneden, bloed en vuur en rook. . . . Dan zal ieder die de naam van de Heer aanroept worden gered.” Israëlieten, luister naar wat ik u zeg: Jezus uit Nazaret is door God tot u gezonden, hetgeen gebleken is uit de grote daden en de wonderen en tekenen die God, zoals u bekend is, door zijn toedoen onder u heeft verricht. Deze Jezus, die overeenkomstig Gods bedoeling en voorkennis is uitgeleverd, hebt u door heidenen laten kruisigen en doden. God heeft hem echter tot leven gewekt en de last van de dood van hem afgenomen, want de dood kon zijn -macht over hem niet behouden . . . Hij is door God verheven, zit aan zijn rechterhand, en heeft van de Vader de heilige Geest, die ons beloofd is, ontvangen. Die Geest heeft hij op ons doen neerdalen, en dat is wat u ziet en hoort. (Hand 2:14-19, 21-24, 33)

Petrus vertelde hen wat ze met hun eigen ogen en oren konden zien en horen: een wonder verricht door de uitstorting van de Heilige Geest van God. Hij vertelde hen dat God Zijn Heilige Geest had gestuurd om de mensen te vertellen wat er was gebeurd: De Messias was gekomen, vermoord en weer uit de dood opgestaan. Dit was wat de mensen moesten geloven om gered te worden. Het resultaat van Petrus' preek en uitleg was wonderbaarlijk: drieduizend mensen kwamen die dag tot geloof (Hand 2:41).

Dit moment van het verhaal is meestal waar predikanten de rest overslaan en over het kruis beginnen te preken. Helemaal prima, aangezien het kruis en de opstanding tot dit moment hadden geleid. Maar toch missen we dan een groot deel van de boodschap.

Bovennatuurlijke infiltratie

In hoofdstuk 2 van het boek Handelingen wordt de uitstorting van de Heilige Geest beschreven, een cruciaal onderdeel van het nieuwe verbond (de nieuwe beloftes van God aan de mensheid). Vele christenen beseffen niet dat dit ook Gods manier was om de strijd aan te gaan met de machten der duisternis. De strijd om niet alleen Joden terug te winnen, maar ook

alle andere volken die verbannen waren tijdens de toren van Babel. *God begon met het terugwinnen van Zijn familie.* Hij wil al Zijn kinderen terug, ongeacht waar ze wonen.

De tekst in Handelingen 2 vertelt ons dat de Geest kwam met een windvlaag en met vuur (Hand 2:2-3). Rook en vuur zijn elementen die we regelmatig zien in Gods aanwezigheid in het Oude Testament (Exod 13:21-22; Eze 1:4, 13, 27). Soms kwam God in een storm (Jes 6:4, 6; Eze 1:4; Job 38:1; 40:6). De Joden die Petrus' woorden hoorden en de uitstorting van de Geest zagen wisten dat Gods redding gekomen was.

Denk eens goed na over wat er hier gebeurd is. Drieduizend Joden die in landen woonden waar hun voorouders naartoe verbannen waren, waren nu bijeengekomen in Jeruzalem voor een religieuze feestdag. Ze aanschouwden de uitstorting van de Heilige Geest en hoorden over Jezus de Messias. Ze hoorden wat Hij allemaal gedaan had, ze geloofden in Hem en werden Zijn volgelingen (oftewel: christenen). Wat denk je dat er hierna gebeurde?

Ze gingen naar huis.

En waarom is dat van belang? Omdat de heidenvolken er nu drieduizend evangelisten bij kregen. Zoals geheime agenten die een vijandelijk gebied betreden, zo kwamen deze Joden in het territorium van andere goden. Op deze manier zou God Zijn menselijke familie doen groeien. Dit was de eerste aanval. Wat was hun missie? Hetzelfde als die van Jezus en Zijn discipelen: “De grote zendingsopdracht.” Christenen kennen deze verzen wel:

Ga dus op weg en maak alle volken tot mijn leerlingen, door hen te dopen in de naam van de Vader en de Zoon en de heilige Geest, en hun te leren dat ze zich moeten houden aan alles wat ik jullie opgedragen heb. En houd dit voor ogen: ik ben met jullie, alle dagen, tot aan de voltooiing van deze wereld.’ (Matt 28:19-20)

Ook hierbij komt meer kijken dan je zou verwachten. Laten we eens naar vers 18 kijken. Dit vers wordt meestal overgeslagen als mensen het hebben over onze missie en evangeliseren. Hier is de volledige opdracht die Jezus gaf (let op de dikgedrukte tekst):

Jezus kwam op hen toe en zei: ‘**Mij is alle macht gegeven in de hemel en op de aarde.** Ga dus op weg en maak alle volken tot mijn leerlingen, door hen te dopen in de naam van de Vader en de Zoon en de heilige Geest, en hun te leren dat ze zich moeten houden aan alles wat ik jullie opgedragen heb. En houd dit voor ogen: ik ben met jullie, alle dagen, tot aan de voltooiing van deze wereld.’ (Matt 28:18-20)

Zie je dat? Jezus heeft alle macht en autoriteit in de hemel en *op aarde*. De hemelse autoriteit is niet moeilijk te begrijpen. Jezus ging immers naar de hemel en nam Zijn plaats aan de rechterhand van God (Kol 3:1, Hebr 12:2). Maar wat wordt er bedoeld met “op aarde”? Zijn hemelvaart, wat de eerstvolgende stap was na de wederopstanding, was het begin van het einde van de autoriteit van zij die de aarde in hun macht hadden. Wie waren dat? De gevallen

zonen van God die over de andere volken heersten toen God hen de rug had toegekeerd (Deut 32:8).

Jij hebt hier niets te zoeken

Jezus' opstanding en hemelvaart betekende dat de rebellerende zonen van God hun autoriteit hadden verloren. Zij waren niet meer de rechtmatige heersers over de andere naties. Redding was niet alleen voor de Israëlieten (Joden) ook al was de Messias afkomstig van Abraham en Davids bloedlijn. Jezus was de Messias voor iedereen en de rechtmatige eigenaar van alle naties. De wederopstanding, hemelvaart en uitstorting van de Geest was het begin van het einde voor de gevallen zonen van God. Zij hadden hun legitimiteit verloren.

Dat is waarom het Nieuwe Testament de opstanding en hemelvaart in verband brengt met de overwinning op de machten der duisternis. Toen Jezus door God uit de dood werd opgewekt (Kol 2:12) waren onze zonden niet alleen vergeven (Kol 2:13-14), Hij had ook "de machten en krachten [...] openlijk te schande gemaakt en [...] over hen getriomfeerd" (Kol 2:15). 'Machten en krachten' waren termen die Paulus gebruikte om de gevallen zonen van God te beschrijven, de goden van de andere volken ten tijde van het Oude Testament (Rom 8:38; 1 Kor 15:24; Ef 1:21; 2:2; 3:10; 6:12; Kol 1:13).

De uitdrukking "machten en krachten" wordt door de apostel Paulus veel gebruikt voor de machten der duisternis. "[Jezus] die de hemel is binnengegaan en nu aan Gods rechterhand zit, terwijl de engelen, machten en krachten aan hem onderworpen zijn" (1 Pet 3:22). "[T]oen God hem opwekte uit de dood en hem in de hemelsferen een plaats gaf aan zijn rechterhand, hoog boven alle hemelse vorsten en heersers, alle machten en krachten en elke naam die genoemd wordt, niet alleen in deze wereld maar ook in de toekomstige." (Ef 1:20-21). In deze "toekomstige wereld" draagt Jezus "het koningschap over aan God, de Vader, nadat Hij alle heerschappij en elke macht en kracht vernietigd heeft" (1 Kor 15:24).

Paulus zag Jezus' opstanding en hemelvaart als het beginpunt van de ondergang van de gevallen godenzonen die toegewezen waren aan alle volken. Het is dan ook niet verrassend dat hij hun ondergang relateert aan de redding van de heidenvolken. De opgestane Jezus en de Heilige Geest zouden de heidenen bevrijden uit de slavernij en misbruik van de duistere machten (Ps 82:2-5).

Denk even terug aan de toren van Babel. Vlak nadat God de volken verspreid had verscheen Hij aan Abraham. Hij beloofde hem dat door zijn nakomelingen al deze volken gezegend zouden worden. Paulus, een "apostel van de heidenen", wist wat dit betekende. Hij schreef dat Jezus deze belofte van God aan Abraham waarmaakte, "om de heidenen in staat te stellen God te loven om zijn barmhartigheid," (Rom 15:8-9).

Paulus had nog veel meer te zeggen. Hij citeerde graag het Oude Testament om te laten zien dat God de heidenvolken nooit was vergeten. Al die tijd wilde Hij dat zij onderdeel zouden zijn van Zijn familie. In het Oude Testament wordt de Messias de telg van Isai genoemd (Isai

was de vader van David en telg betekent boomscheut of afstammeling). De telg van Isai zou “als een vaandel voor alle volken staan.” “Dan zullen de volken hem zoeken en zijn woonplaats zal schitterend zijn.” (Jes 11:10). Paulus wist dat de verbannen volken op een dag de ware God zouden aanbidden (Ps 117:1).

Deze geestelijke strijd tegen de machten der duisternis ging van start toen de Heilige Geest neerdaalde over de 3.000 mensen die in Jezus geloofden (Handelingen 2). Deze nieuwe gelovigen zouden teruggaan naar hun eigen land. Het evangelie van Jezus zou de landen van de machten der duisternis infiltreren. De Bijbel noemt dit de groei van Gods Koninkrijk. Wanneer mensen zich afkeren van de corrupte kwaadaardige goden (die hen geen eeuwig leven kunnen geven of onderdeel kunnen maken van Gods familie), dan groeit Gods familie. Wanneer Gods familie groeit, groeit Zijn Koninkrijk. Het ene koninkrijk wordt kleiner, terwijl de andere groter wordt.

Het Koninkrijk van God is in feite al hier . . . maar nog niet helemaal. God is nog altijd bezig met het terugwinnen van al Zijn kinderen. In elke situatie is Hij aan het werk om Zijn kinderen positief te beïnvloeden en Zijn familie te doen groeien. Op een dag zal Gods plan volbracht zijn. Het einde van dit verhaal had God al die tijd al in gedachte.

Hoofdstuk zes

God voor altijd met zijn familie

In het vorige hoofdstuk zijn we geëindigd met een aantal belangrijke punten. Jezus is opgestaan. Iedereen die op Hem vertrouwt ontvangt redding en eeuwig leven door te geloven in wat Hij aan het kruis gedaan heeft en weer uit de dood is opgestaan. Maar ook al zijn we *al* leden van Gods Koninkrijk (Kol 1:13), het Koninkrijk *is er nog niet* helemaal.

Hetzelfde geldt voor de vernietiging van Satan en de gevallen zonen van God. Het is *al* in gang gezet, maar *nog niet* volledig gerealiseerd. Satan kan geen aanspraak meer maken op een onderdaan van Gods Koninkrijk, hij heeft geen zeggenschap meer. De dood heeft geen macht meer over ons. Dankzij Jezus horen wij nu bij God. Jezus heeft de dood overwonnen zodat wij eeuwig samen kunnen leven met Hem en God de Vader (Rom 6:8-9; Rom 8:11; 1 Kor 6:14; 15:42-49). Maar “de heerser over de machten in de lucht, de geest die nu werkzaam is in hen die God ongehoorzaam zijn” (Ef 2:2) is nog steeds op vrije voet.

Hetzelfde geldt voor de andere machten der duisternis. Ze mogen dan wel onttroond zijn, maar ze hebben zich nog niet overgegeven. Ze verzetten zich nog steeds, al is het een strijd die ze aan het verliezen zijn. Ieder persoon die Gods redding accepteert door Jezus is “gered uit de macht van de duisternis en . . . overgebracht naar het rijk van Zijn geliefde Zoon” (Kol 1:13). Terwijl het Koninkrijk van God groeit, krimpt het koninkrijk der duisternis.

Soms is het moeilijk om naar de toekomst te kijken met al het kwaad wat we vandaag de dag zien. Het is moeilijk om jezelf eraan te herinneren dat Jezus “zichzelf gegeven heeft voor onze zonden om ons te bevrijden uit deze door het kwaad beheerste wereld . . . Dat is de wil van onze God en Vader” (Gal 1:4).

De Bijbel is open en eerlijk over zulke twijfels. Want de hele “schepping ziet er reikhalzend naar uit dat openbaar wordt wie Gods kinderen zijn . . . [O]mdat ook de schepping zelf zal worden bevrijd uit de slavernij van de vergankelijkheid en zal delen in de vrijheid en luister die Gods kinderen geschonken wordt” (Rom 8:18-21).

Een verhaal met een uitroepeten

In het resterende deel van het verhaal wil ik ingaan op het fantastische einde. Elk goed verhaal moet immers ook een goed einde hebben. De Bijbel is daar geen uitzondering op (tenzij je engeltjes verwacht die in de wolken op harpen spelen, want dan moet ik je toch echt teleurstellen).

Wij als mensen zijn geneigd om alleen te kijken naar wat *wij krijgen* wanneer het gaat om het einde van het Bijbelse verhaal. Het eeuwig leven bijvoorbeeld. Dat is inderdaad fantastisch, maar wat betekent “eeuwig leven” nou eigenlijk? Het zegt meer over de duur dan over de kwaliteit van leven.

De kwaliteit van eeuwig leven is wellicht beter te begrijpen als we dieper in gaan op het einde van het Bijbelverhaal: Het nieuwe leven in een wereldwijde Eden. Het boek Openbaring, het

laatste boek van de Bijbel geeft een levendige beschrijving van het nieuwe Eden (Openb 21-22). We lezen dat God daar aanwezig is, de hemel is teruggekeerd op aarde en dat iedereen dan toegang heeft tot de levensboom. Dit nieuwe Eden is beter dan de vorige. Kwaad bestaat niet meer en er ligt geen nieuwe rebellie op de loer. De gehele schepping is perfect geoptimaliseerd. Er is geen dood of ziekte meer in planten, dieren of mensen. Ook is er geen geweld meer. Het is beter dan wat we ons ook maar kunnen voorstellen.

Met onze blik gericht op Eden kunnen we de climax die de Bijbel zo nadrukkelijk beschrijft beter begrijpen. De passage van Romeinen 8 die ik in de vorige paragraaf citeerde helpt ons om op de juiste manier na te denken over het hoogtepunt van Gods plan: “[D]at openbaar wordt wie Gods kinderen zijn.” Ja, de schepping ziet er reikhalzend naar uit om vernieuwd te worden, maar deze vernieuwing is gekoppeld aan de verheerlijking van Gods menselijke familie.

Met andere woorden, *wij* zijn het einddoel van Gods plan. *Onze status* als Gods kinderen, geschikt gemaakt om voor altijd in Gods aanwezigheid te zijn. *Waar* we zullen wonen zal spectaculair zijn, maar in het Bijbelse verhaal draait het meer om *hoe* we zullen zijn als Gods kinderen. De opening van het laatste deel van Openbaring maakt dit mooi duidelijk:

Ik zag een nieuwe hemel en een nieuwe aarde. Want de eerste hemel en de eerste aarde zijn voorbij, en de zee is er niet meer. Toen zag ik de heilige stad, het nieuwe Jeruzalem, uit de hemel neerdalen, bij God vandaan. Ze was als een bruid die zich mooi heeft gemaakt voor haar man en hem opwacht. Ik hoorde een luide stem vanaf de troon, die uitriep: **'Gods woonplaats is onder de mensen, hij zal bij hen wonen. Zij zullen zijn volken zijn en God zelf zal als hun God bij hen zijn.'** (Openb 21:1-4)

Eeuwige identiteit

De ‘openbaring van Gods kinderen’ is een andere manier om te zeggen dat wij op een dag veranderd zullen worden om op Jezus te lijken. Zoals de apostel Johannes zei, “Geliefde broeders en zusters, wij zijn nu al kinderen van God. Wat we zullen zijn is nog niet geopenbaard, maar we weten dat we aan hem gelijk zullen zijn wanneer hij zal verschijnen, want dan zien we hem zoals Hij is” (1 Joh 3:2). Hetzelfde idee maar dan op een andere manier uitgedrukt staat in de volgende verzen:

Wie hij al van tevoren heeft uitgekozen, heeft hij er ook van tevoren toe bestemd om het evenbeeld te worden van zijn Zoon, die de eerstgeborene moest zijn van talloze broeders en zusters. (Rom 8:29)

Maar wij hebben ons burgerrecht in de hemel, en van daar verwachten wij onze redder, de Heer Jezus Christus. Met de kracht waarmee hij in staat is alles aan zich te onderwerpen, zal hij ons armzalig lichaam gelijk maken aan zijn verheerlijkt lichaam. (Fil 3:20-21)

Ons einddoel is om volmaakte beelden van God te zijn op de manier zoals Jezus het ultieme beeld is van God. Dit proces is al in gang gezet. “Wij allen die met onbedekt gezicht de luister van de Heer aanschouwen, zullen meer en meer door de Geest van de Heer naar de

luister van dat beeld worden veranderd” (2 Kor 3:18). De Bijbel eindigt ons eigen verhaal met opstanding uit de dood en transformatie. Wij worden uit de dood opgewekt en krijgen nieuwe verheerlijkte lichamen, net zoals Jezus’ lichaam na Zijn opstanding. Paulus noemt dit een hemel- of geestelijk lichaam (1 Kor 15:35-58).

Mijn favoriete Bijbeltekst over onze eindbestemming en verheerlijking is iets meer obscuur. Het is een scene uit het boek Hebreëen waarin Jezus ons aan God introduceert. Jezus staat voor God en de hemelse gemeenschap, de hemelse zonen van God. Vol trots en zonder schaamte stelt Hij ons voor aan de bovennatuurlijke leden van de familie: “Ik zal uw naam bekendmaken aan mijn broeders en zusters, u loven in de kring van mijn volk . . . Hier sta ik met de kinderen die God mij gegeven heeft” (Hebr 2:12-13).

Dat is onze ultieme bestemming: Legitiem en permanent onderdeel zijn van Gods familie. Uiteindelijk *hoor* jij bij Gods familie. Dat is wat Hij altijd al gewild heeft. *Dat* is waar heel de schepping reikhalzend naar uit ziet.

Eeuwige partners

Heb je ooit met iemand gesproken over hoe het leven in de nieuwe schepping (hemel) zou zijn? Ik heb van veel mensen de volgende beschrijvingen gehoord: Aanbiddingsdiensten die nooit zullen eindigen, eeuwige Q&A-sessies met Jezus en zelfs een verheerlijkte welkomstdienst (dat laatste klinkt niet erg aantrekkelijk voor introverten als ik).

Sommige aspecten van het leven in een perfecte Eden kunnen we ons wel voorstellen, maar de Bijbel zegt er maar weinig over. Alles wat de Bijbel er wél over zegt staat haaks op wat ik in de vorige alinea opgesomd heb. “Wie overwint en mij navolgt tot het einde, zal ik macht geven over alle volken” (Openb 2:26). Jezus zegt dat “Wie overwint zal samen met mij op mijn troon zitten” (Openb 3:21). “Op een dag zullen wij over engelen oordelen” (1 Kor 6:3).

Wat betekenen deze zinnen? Laten we kijken naar wie *nu* macht hebben over de volken. Dat zijn natuurlijk de gevallen zonen van God die toegewezen waren aan de volken ten tijde van Babel. Met andere woorden, de volken zijn op dit moment nog niet volledig teruggewonnen door God. De verspreiding van Gods Koninkrijk is een geleidelijk proces. Het Koninkrijk is er al, maar nog niet helemaal. Wanneer dit proces aan het einde der tijden is afgerond zullen de gelovigen engelen oordelen. Wij zullen de gevallen zonen van God veroordelen en hun plaats innemen. Wij zullen heersen over de volken, samen met Jezus onze Koning en broer.

Wanneer ik hier over vertel krijg ik altijd de volgende vragen te horen: Welke taken zullen we krijgen? Krijgen sommige gelovigen meer autoriteit dan anderen? Zal ik de baas zijn over een andere gelovige? Hoe kunnen wij allemaal tegelijkertijd heersers zijn? Kunnen we een ook bepaald niveau van autoriteit verdienen?

Het zijn begrijpelijke vragen, ze komen voort *uit mensen die in een gevallen en imperfecte wereld leven*. Al ons perspectief is gekleurd door de imperfecte en beschadigde wereld waarin wij leven. Maar de Bijbel beschrijft onze eindbestemming niet als een werknemer-werkgever relatie. Het is een vader-kind relatie. Wij zijn Gods kinderen, samen *met* onze bovennatuurlijke en menselijke broers en zussen zullen wij met God samenwerken. Wij

allemaal zullen God uitbeelden zoals het eigenlijk de bedoeling is. En de broer naar wie we allemaal opkijken is Jezus. Alle kinderen van God zijn dan gemaakt om meer op Hem te lijken, de perfecte beeldenaar van onze Vader.

Het punt dat ik duidelijk wil maken is als volgt: In het nieuwe Eden gaat het niet om hiërarchie, maar om *familie-partnerschap*. Wanneer alle familieleden verheerlijkt zijn is hiërarchie en supervisie niet meer nodig.

Om eerlijk te zijn kunnen we het ons gewoon niet voorstellen hoe het zal zijn. We leven in een corrupte wereld. God wil ons, Hij wil *jou*, om het leven te ervaren zoals Hij het bedoeld heeft. Op een dag zullen we het meemaken. De Bijbel zegt:

'Wat het oog niet heeft gezien en het oor niet heeft gehoord, wat in geen mensenhart is opgekomen, dat heeft God bestemd voor wie hem liefheeft.' (1 Kor 2:9)

Samenvatting en voorproefje

Nu weet je waar de Bijbel écht over gaat. Is het niet geweldig?

Je vraagt je misschien af waar we het nu nog over kunnen hebben. Er zijn een aantal belangrijke concepten die nu beter uitgelegd kunnen worden.

Eerder schreef ik dit over Abraham:

De apostel Paulus gebruikte Abraham als voorbeeld van geloof en loyaliteit in God (Rom 4:1-12). Abraham had geloof en werd geaccepteerd door God *vóórd*at hij de regels opvolgde. Het opvolgen van de regels liet zien waar zijn loyaliteit lag. Regels vervangen niet het geloof. Later gaan we dieper in op de betekenis van geloof en loyaliteit aan God. Vandaag de dag noemen we dat discipelschap. Ook al zijn ze aan elkaar gerelateerd, geloof en loyaliteit zijn twee verschillende zaken. Hetzelfde geldt voor redding en discipelschap.

Wat ik in deze paragraaf beschreef gaan we nu verder uitpakken. De twee concepten “geloof en loyaliteit” zal ik verder uitlichten:

“GELOOF”

In het volgende deel gaan we het hebben over het evangelie, wat het allemaal wel en niet inhoudt. We gaan leren wat het volgens de Bijbel betekent. Dat is van belang omdat we Gods familieleden worden door te **geloven** in het evangelie, zo zijn wij gered. Redding is door middel van geloof. God heeft bedacht dat dit de deur is naar Zijn familie. In het evangelie staat centraal wat Jezus voor ons gedaan heeft.

“LOYALITEIT”

In het laatste deel van dit boek gaan we het hebben over discipelschap. De term ‘discipel’ betekent ‘volgeling.’ Een discipel van Jezus zijn betekent een volgeling van Hem zijn, Hem nadoen. Jezus zei “Als jullie mij kennen zullen jullie ook mijn Vader kennen” (Joh 14:7, 9). Jezus’ manier van leven liet zien dat Hij van God hield. Hij was **loyaal** aan God en Zijn plan. Discipel zijn betekent houden van Jezus en God. Zo laten we onze dankbaarheid zien voor wat Jezus gedaan heeft. Het draait *niet* om Gods liefde verdienen. Aan Jezus’ werk kan niets worden toegevoegd, Zijn daden zijn niet te vervangen. Loyaliteit is het laten zien dat we geloven in Hem en hoe Hij ons gered heeft (Jak 2:14-26).

Zoals ik eerder al zei, geloof en loyaliteit zijn aan elkaar gerelateerd, maar toch twee verschillende dingen. Je kan het één niet met het ander vervangen. We geloven het evangelie voor onze redding. We laten onze loyaliteit aan onze Redder zien door Zijn discipel te zijn.

Deel II: Het evangelie

Hoofdstuk zeven

Wat is het evangelie?

We hebben veel tijd besteed aan het doorlopen van het hele verhaal van de Bijbel, het verhaal over hoe God ons in Zijn familie wil. Daarom klinkt deze vraag op dit moment wat vreemd. We worden onderdeel van Zijn familie door het evangelie te geloven.

Ik heb ontdekt dat veel kerkgangers het evangelie niet volledig begrijpen. Sommigen kunnen het niet eens uitleggen. Zij die het wel goed *kunnen* uitleggen hebben er vaak moeite mee om in de eenvoud van het evangelie te geloven; dat geloven simpelweg het enige is wat men moet doen om het eeuwige leven te ontvangen.

Sommigen vragen zich misschien af waar ik het over heb. Ik durf te wedden dat, wanneer ik uitleg wat ik bedoel, je jezelf in één van deze categorieën ziet.

Om te beginnen moeten we het evangelie definiëren. Gaandeweg zal ik een aantal vragen stellen om het één en ander op te helderen. We moet ook kijken naar wat het evangelie *niet* is. Wanneer we bij dat punt zijn aangekomen zul je zien waarom mensen ermee worstelen.

Wat is het evangelie?

Het is vrij makkelijk om de *term* “evangelie” te definiëren. Het Bijbelse woord “evangelie” refereert naar de boodschap van redding. Het woord “evangelie” is een vertaling van het Griekse woord dat refereert naar de prijs die iemand krijgt voor het brengen van goed nieuws (Grieks is de oorspronkelijke taal van het Nieuwe Testament). Daarom wordt de term “evangelie” vaak gelijkgesteld aan “het goede nieuws”, het goede nieuws van onze redding.

Wellicht is dit nieuw voor je. Althans, ik hoop dat je iets nieuws opgestoken hebt tot nu toe, toch valt hier nog meer te leren. Leuk en aardig om de *definitie* van een term te kennen, maar we hebben nog niets over de *inhoud* van de boodschap van redding gezegd. We weten waar het woord “evangelie” naar refereert, maar niet wat het nou eigenlijk *is*.

Dus laten we eens kijken naar wat evangelie *betekent*. Wat is de *inhoud* van Gods aanbod van redding? Wat zijn de *details* van het Goede Nieuws? En *waarom* is het “goed” nieuws? Deze woorden staan misschien 100 keer in het Nieuwe Testament, dus we moeten hier iets uit op kunnen maken.

De apostel Paulus spreekt waarschijnlijk meer over de boodschap van het evangelie dan alle andere auteurs van het Nieuwe Testament. Hij gebruikte het woord “evangelie” voor de boodschap die Jezus preekte.

Broeders en zusters, ik herinner u aan het evangelie dat ik u verkondigd heb, dat u ook hebt aangenomen, dat uw fundament is en uw redding, als u tenminste vasthoudt aan de boodschap die ik u verkondigd heb . . . dat Christus voor onze zonden is gestorven, zoals in de Schriften staat, dat Hij is begraven en op de derde dag is opgewekt, zoals in de Schriften staat. (1 Kor 15:1-4)

In een andere passage beschrijft Paulus het evangelie als volgt:

Van Paulus, dienaar van Christus Jezus, geroepen tot apostel en uitgekozen om het evangelie van God te verkondigen . . . het evangelie over Zijn Zoon, een mens voortgekomen uit het nageslacht van David, aangewezen als Zoon van God en door de Heilige Geest bekleed met macht toen Hij, Jezus Christus, onze Heer, opstond uit de dood. Hij heeft mij de genade geschonken apostel te zijn, opdat ik omwille van hem aan alle volken gehoorzaamheid en geloof zou verkondigen . . . (Rom 1:1-5)

De inhoud van het evangelie (het goede nieuws) wordt duidelijk gemaakt in deze Bijbelteksten. Hier zijn alle punten:

- God stuurde Zijn Zoon . . .
- Die een afstammeling van David is . . .
- Als mens Jezus Christus . . .
- Die stierf voor onze zonden . . .
- Die begraven werd . . .
- En weer opstond uit de dood . . .

Deze punten zijn de *inhoud* van het goede nieuws. Laat me ze nog een keer samenvatten in licht van het grotere plaatje van het Bijbelse verhaal:

De Zoon van God werd mens. Hij werd gemarteld en stierf aan het kruis zodat onze zonden niet meer in de weg staan voor ons om deel te nemen aan Gods familie. Hij stond op uit de dood zodat ook wij de dood zouden overwinnen en tot de Vader kunnen komen. Onze vader, de ware God, voor altijd bij Hem.

Als dit het Goede Nieuws is, *waarom* is het dan goed? Om vele redenen. Het is goed omdat onze redding niet afhankelijk is van onze prestaties. In deze passages staat niets over wat we allemaal op onze kerfstok hebben. De inhoud van het evangelie draait niet om wat jij gedaan hebt, moet doen of zou kunnen doen. Het draait volledig om wat iemand anders voor ons gedaan heeft. Dat is het goede nieuws voor ons allemaal, want niemand is perfect. Niemand kan God continu tevredenstellen met zijn prestaties. Niemand van ons is geschikt om onderdeel te zijn van Gods familie op basis van zijn of haar eigen kunnen. *We zijn door God geschikt en acceptabel gemaakt.* De inhoud van het evangelie vertelt ons hoe dat komt.

Paulus beschrijft zijn bediening (het verkondigen van het goede nieuws), als het verkondigen van “gehoorzaamheid en geloof.” Hij wilde dat diegenen die hem hoorden preken zich zouden ‘vasthouden’ aan zijn boodschap. Hoe ‘gehoorzaam’ je het evangelie? Door je te laten dopen? Door geld te geven? Je goed te gedragen? Het helpen van arme mensen? Dat zijn allemaal goede handelingen, maar het antwoord daarop is *nee*. God wil “gehoorzaamheid van het geloof.” Men gehoorzaamt het evangelie door erin te *geloven*.

Zie je dat Paulus niet zegt ‘gehoorzaamheid en begrip’? We zullen wellicht niet volledig begrijpen hoe God mens werd in Jezus, of hoe de wederopstanding kon plaatsvinden. En dat is prima. God vraagt niet van ons om alles volledig te begrijpen om voor een toets te slagen voor we bij Hem kunnen horen. Hij wil dat we *geloven*. Begrip kan altijd later nog komen.

De inhoud van het evangelie is Gods geschenk aan ons, een geschenk van vergeving en van een permanente plek in zijn familie. Zijn geschenk laat Zijn liefde en goedheid zien. De Bijbel gebruikt soms het woord “genade” om Zijn liefde en goedheid te beschrijven. Gezien er geen grotere macht is dan God, is God niets verplicht en kan Hij niet gedwongen worden om dit geschenk te geven. Hij geeft Zijn vergeving juist omdat Hij jou wil. Het enige wat Hij van jou vraagt is geloof.

Dat is het goede nieuws van het evangelie.

Waarom hebben wij het evangelie nodig?

Misschien denk je dat ik deze vraag al beantwoord heb. Dat klopt enigszins. Maar gezien mijn ervaring met christenen onderling moet ik het zo duidelijk mogelijk maken.

Waarom hebben wij het evangelie nodig? Omdat wij zonder het evangelie geen hoop hebben op eeuwig leven met God. Totale wanhoop. Wij zijn vervreemd van God door onze zonden. De enige oplossing tot herstel is geloven in het evangelie.

De Bijbel beschrijft onze situatie op verschillende manieren. Jezus zei dat Hij gekomen was “om te zoeken en te redden wat verloren was” (Luc 19:10). Van nature zijn “wij dood door [onze] misstappen en zonden” (Ef 2:1, 5) en waren wij “goddelozen” (Rom 5:6, Herziende Statenvertaling). Wij waren “vervreemd van het leven met God” (Ef 4:18) en “vijandig” richting God (Kol 1:21, Herziende Statenvertaling), omdat wij Zijn “vijanden” waren (Rom 5:10). Geen fraai plaatje dus.

Het overkoepelende Bijbelse verhaal wat we behandeld hebben beschrijft waarom we in deze situatie verkeren. Wij zijn afvalligen, maar toch wil God ons in Zijn familie. Omdat wij niet dezelfde natuur als God hebben misbruiken wij onze intelligentie en vrijheid om te doen wat we zelf willen. Daardoor doen we anderen vaak pijn. We leven vaak op zelfdestructieve wijze. We zondigen wanneer we niet leven als Gods beeld en Zijn wetten breken, wanneer we geweld gebruiken, manipuleren of anderen misbruiken. Van nature zijn wij zondaars, zelfzuchtig en rebellerend. “Alle mensen hebben gezondigd en moeten het stellen zonder Gods heerlijke aanwezigheid” (Rom 3:23, Groot Nieuws Bijbel).

Als je dit leest kun je al snel depressief of boos worden. Maar het goede nieuws van het evangelie is dat God dit allemaal al lang van tevoren wist en nog altijd van ons houdt. Een andere reden waarom dit van belang is, is waarschijnlijk nog niet eerder in je opgekomen. Het maakt het evangelie totaal anders dan alle andere religies en hun manier van redding. Elke andere religie ontkent zonde als een probleem of zegt dat je de oplossing kan verdienen: het uitvoeren van rituelen, het uitspreken van bepaalde gebeden, het vieren van bepaalde religieuze feestdagen of het verrichten van goede daden.

Om maar even luid en duidelijk te zijn, alleen het evangelie is eerlijk over de situatie waarin de mens zich verkeert en over het onvermogen van de mens om hier ook maar iets aan te kunnen doen. In feite liegen alle andere religies, zij zeggen dat je het probleem zelf kunt oplossen, dat jij zelf de afstand tussen jou en God kunt overbruggen of dat er überhaupt geen probleem is. Het evangelie is de enige waarheid die vertelt dat God zelf een oplossing

geschonken heeft. Het evangelie is transparant en eerlijk. Het vertelt je de waarheid, ook al doet het pijn. Maar dat laat juist liefde zien, liefde liegt immers niet.

Zijn er andere manieren om gered te worden?

Deze vraag heb ik min of meer al beantwoord. Maar ik wil deze vraag benaderen met een andere invalshoek.

God schenkt vergeving, redding en eeuwig leven met Hem *zonder dat daar een prijskaartje aan vast zit*. Het is niet iets wat je kunt verdienen. Alleen ‘geloof’ is nodig, oftewel vertrouwen in Gods belofte en de volmaaktheid van Jezus’ werk.

Maar geloven in het evangelie betekent *het geloof in andere ideeën van redding verwerpen*. De Bijbel zegt dat er geen andere manier is om gered te worden. Denk hier maar eens over na: Waarom zou God de Vader Zijn eigen Zoon Jezus sturen om op gruwelijke wijze aan het kruis te sterven als er ook andere manieren zijn om in de Hemel te komen? Er is niemand anders dan Jezus die ons kan redden (Hand 4:12). Jezus zelf zegt, “Ik ben de weg, de waarheid en het leven. Niemand kan bij de Vader komen dan door mij” (Joh 14:6).

Er is geen sprake van dubbelzinnigheid hier, alles is luid en duidelijk. Niemand kan deel worden van Gods familie behalve door wat Jezus gedaan heeft. Je kan het evangelie niet toevoegen aan andere geloven. Het is exclusief. In het evangelie geloven betekent je *afkeren* van andere geloven. Dat is deel van wat de Bijbel ‘bekering’ noemt. Er is nog meer wat bij ‘bekering’ komt kijken, maar daar gaan we het later over hebben.

Wat het evangelie niet is.

De uitleg over de *inhoud* van het evangelie maakt duidelijk dat het gaat om wat Jezus voor ons gedaan heeft. Eeuwig leven en redding is een geschenk aan hen die geloven in wat Jezus voor hen gedaan heeft.

Onze hedendaagse cultuur probeert dit te verdoezelen. Onze cultuur zit vol met zelfhulpprogramma’s en vage ‘geestelijkheid’. Evangelie en redding hebben niets te maken met zelfverrijking of een ‘innerlijke reis’ om jezelf te ontdekken. Het evangelie heeft niets te maken met het verkennen van ideeën van een geestelijk open buffet. Dat zijn in feite intellectuele of psychologische inspanningen en activiteiten, niet het evangelie.

Al zijn dit soort ‘alternatieve evangeliën’ makkelijk te herkennen, er zijn nog grotere obstakels die mensen ervan weerhouden om de eenvoud van Gods redding te accepteren.

Eerder zei ik dat meerdere mensen in kerk worstelen met het evangelie. Dat is omdat ze vastzitten in prestatiegericht denken. Jij of iemand die jij kent kan wellicht het evangelie goed uitleggen en begrijpt misschien ook de inhoud. Maar het idee dat het simpelweg voldoende is om te geloven in wat Jezus gedaan heeft om eeuwig leven te ontvangen voelt misschien gek aan. Er moet op z’n minst toch *iets* zijn wat we kunnen doen? Hoe kunnen we dit anders verdiend hebben?

Als je het Bijbelse verhaal en de inhoud van het evangelie begrijpt, dan wordt het duidelijk dat we Gods geschenk helemaal *niet* verdienen. En dat is voor velen moeilijk te behappen. We willen graag voelen dat we alle goede dingen ook daadwerkelijk zelf verdiend hebben. We willen geen liefdadigheidsdoel zijn. Het voelt op z'n minst een beetje verkeerd om iets goeds te krijgen zonder daar enige moeite voor te hoeven doen.

Schuldgevoel beïnvloedt ons denken op subtiele manieren. Het voorkomt dat wij inzien dat Gods geschenk onvoorwaardelijk is. Het zet sommige mensen aan tot zelfrechtvaardiging, dan denkt men bijvoorbeeld dat ze juist iets hebben verdiend als ze een gift ontvangen. Als ze zichzelf hier niet van kunnen overtuigen, dan probeert men achteraf iets te doen om het gevoel te krijgen dat ze het alsnog verdiend hebben.

Schuldgevoel verblindt ons voor de liefde van God die Hij zichtbaar maakt in het evangelie. Uiteindelijk moeten we toegeven hoe egocentrisch deze manier van denken is.

Het klinkt misschien hard, maar neem dit ter harte. Hard je best doen zodat iemand anders goed over jou gaat denken, is volledig op jezelf focussen. Je kan niet op de ander gericht zijn als het doel is dat de ander jou goed genoeg vindt om van te houden. Iedereen wil zich graag goed over zichzelf voelen (bijvoorbeeld, we willen iets oprecht verdiend hebben zodat het niet voelt alsof we iets krijgen wat ons niet toebehoort). Ook willen we dat andere mensen zich zo over ons voelen (bijvoorbeeld, we willen dat anderen ons iets geven omdat *wij* ervoor gezorgd hebben dat *zij* positief over ons denken).

Het evangelie verwerpt dit allemaal. Het openbaart deze kanten van ons en vraagt nederigheid van ons. Het dringt erop aan dat de focus volledig op God en Jezus is gericht en niet op jezelf. Daarom is het voor velen moeilijk te accepteren. Er valt voor ons geen eer te behalen.

Het komt erop neer dat het voor het evangelie *niet* uitmaakt wat jij doet, maar dat het *volledig* uitmaakt wie jij bent. Jij bent mens. Jij bent de focus van Gods liefde en onderdeel van Zijn plan sinds het begin der tijden. Niets daarvan is prestatiegericht, het *is* gewoon zoals het is.

Doordat wij zondaren zijn in een gevallen wereld zitten we gevangen in dit denkpatroon: Niemand zou van ons houden als ze ons echt door en door zouden kennen. Daarom kunnen we het ons haast niet voorstellen dat God van ons houdt. Hij ziet en weet immers alles over ons, elke gedachte, elke impuls en elke actie die wij doen. De schuld die daardoor in ons ontstaat, plus de gewenning aan voorwaardelijke relaties, maakt het voor ons moeilijk om Gods onvoorwaardelijke liefde te accepteren. Vanuit ons perspectief is het totaal niet logisch.

Het volgende moet ik nu wel even duidelijk maken: Ik zeg niet dat mensen die het ware evangelie horen en dat oprecht accepteren niet gered zijn. Ik ben er volledig van overtuigd dat *zij geloven* en daarom deel zijn van Gods familie.

Wat ik beschrijf is de betreurende denkwijze waar vele gelovigen vandaag de dag mee worstelen. Hun schuldgevoel verandert de liefde en genade van het evangelie in een prestatiegerichte ervaring. Ze beginnen zich af te vragen of God nog steeds van hen kan houden zoals Hij van hen hield op het moment dat ze net het evangelie accepteerden. Ze kijken naar de zonden die zij als christenen gedaan hebben en denken dat God teleurgesteld is

in hen. Ze zijn ervan overtuigd dat zij niet aan Gods verwachtingen kunnen voldoen. Ze vragen zich af of zij wel ‘genoeg geloof’ hebben of dat zij van het begin af überhaupt wel echt geloofden.

Vele *oprechte* christenen leven in deze kwelling en verslagenheid. Niet vanwege het evangelie, maar vanwege het schuldgevoel dat voor hen het evangelie verdoezeld. Het is treurig, maar waar. Wanneer zij de Bijbel lezen zien zij alleen hun fouten en zonden. Elke preek voelt als een veroordeling (predikanten die continu met het vingertje wijzen in hun preken zouden zich moeten schamen). Het spectaculaire wonder van het Bijbelse verhaal gaat dan verloren.

Redding staat *los* van prestaties. Dat is altijd al zo geweest en zal ook altijd zo blijven. We kunnen zelf niets doen om goed genoeg te zijn om in Gods aanwezigheid te mogen komen. *In ons ontbreekt de perfecte natuur van God*. We lijken op God, we zijn gemaakt om God uit te beelden. Maar wij zijn hoe dan ook *lager* dan God, en dat weet Hij. Dat is waarom Jezus, *en niet jijzelf*, de oplossing is.

Het is bizar om te denken dat wij de kloof tussen ons en God op eigen kracht kunnen overbruggen. God verbaast zich nooit over onze fouten, niets is nieuw voor Hem. Hij heeft altijd al van je gehouden en zal dat ook altijd blijven doen. Romeinen 5:8 verwoordt het mooi: “God bewees ons zijn liefde doordat Christus voor ons gestorven is toen wij nog zondaars waren.” Dit moet je goed beseffen. *Toen wij nog zondaars waren*. Je kan dus zelf niets doen om Gods liefde te krijgen. *Is dat niet fantastisch nieuws?* God is *nooit* teleurgesteld in je omdat Hij nooit verkeerde verwachtingen van je heeft gehad. God heeft altijd al van je gehouden. “Want God had de wereld zo lief dat hij zijn enige Zoon heeft gegeven, opdat iedereen die in Hem gelooft niet verloren gaat, maar eeuwig leven heeft” (Joh 3:16).

Hier komt het allemaal op neer: Redding (onderdeel zijn van Gods familie) kan je niet verdienen. Je kan het alleen ontvangen door te geloven. God schenkt het aan ons omdat Hij liefdevol en genadig is. Dat is de enige reden en daar draait het om.

Deel III: Jezus volgen

Hoofdstuk acht:

Wat is discipelschap?

Het evangelie verandert hen die erin geloven. Iedereen die in het evangelie gelooft is “een nieuwe schepping. Het oude is voorbij, het nieuwe is gekomen” (2 Kor 5:17). Maar hoe ziet dat er in de praktijk uit?

Misschien weet jij het antwoord al op deze vraag. Eerder zei ik al dat een discipel een volgeling van Jezus is. Ik definieerde “volgeling” als iemand die een uitbeelding is van Jezus, oftewel iemand die Jezus naleeft. Wij zijn ‘bestemd om het evenbeeld te worden van Jezus’ (Rom 8:29; 2 Kor 3:18; Kol 3:10).

Onze motivatie voor het naleven van Jezus is niet om Gods liefde of een plekje in de hemel te verdienen. God hield al van ons “toen wij nog zondaars” (Rom 5:8) en “Gods vijanden waren” (Rom 5:10). Wij worden onderdeel van Gods familie en krijgen toegang tot de hemel wanneer wij het evangelie *geloven*. Wij hebben een Redder nodig, zonder Jezus zijn we verloren (Luc 19:10) en vervreemd van God (Ef 4:18). Zelfs toen we nog in die toestand verkeerden hield God van ons. Hij wachtte niet tot wij schoon schip maakten.

Helder denken over discipelschap

We moeten goed begrijpen wat dit allemaal te maken heeft met discipelschap.

Vanwege ons prestatiegericht denken is het van belang om te weten dat redding en discipelschap niet hetzelfde zijn. Door zonde of schuldgevoel denken vele gelovigen onbewust dat hun prestaties kunnen bijdragen aan hun redding. Dit leidt tot geestelijke gebondenheid, niet tot het overvloedige leven dat Jezus ons schenkt (Joh 10:10, 2 Kor 1:5; Ef 3:20).

Redding is een geschenk van God dat wij ontvangen wanneer wij het evangelie *geloven*. Het is onverdiend. Hoe dan ook, God schenkt het ons ondanks alle zonde en vijandigheid naar Hem. Wanneer wij het evangelie geloven is discipelschap iets wat wij *als reactie* daarop doen. We doen Jezus na om zo onze liefde aan Hem en God te laten zien. Jezus was de ultieme beeldenaar van God, dus willen we leven zoals Hij.

Er zijn vele redenen om te willen leven als Jezus. Gods liefde verdienen is geen onderdeel van zo'n heilig leven. Redding kost ons niets, het is gratis voor alle gelovigen. Discipelschap kost daarentegen wel iets. Jezus volgen is niet altijd makkelijk. Een discipel zijn betekent bepaalde keuzes maken: God eren en Hem liefhebben en je naasten liefhebben als jezelf (het zijn immers ook afbeeldingen van God), ook de mensen die nog geen onderdeel zijn van Gods familie.

Kijk eens naar het leven van Jezus. Dat was geen makkelijk bestaan. Zoals de Bijbel zegt “Christus heeft geleden, om u wentwil, en u daarmee een voorbeeld gegeven. Treed dus in de

voetsporen van hem” (1 Petr 2:21). Jezus leefde een onzelfzuchtig leven. In Zijn leven stond God op de eerste plaats, met Zijn naasten (alle andere mensen) als tweede:

“Heb de Heer, uw God, lief met heel uw hart en met heel uw ziel en met heel uw verstand. Dat is het grootste en eerste gebod. Het tweede is daaraan gelijk: heb uw naaste lief als uzelf. Deze twee geboden zijn de grondslag van alles wat er in de Wet en de Profeten staat.” (Matt 22:36-40)

Jezus leefde niet op deze manier om Gods liefde te verdienen. God hield al van Jezus voordat Hij aan Zijn werk op aarde begon om alle verbonden in vervulling te laten gaan. Hij hield van Jezus “voordat de wereld gegrondvest werd” (Joh 17:24).

Jezus volgen kan moeilijk zijn. Geen enkel mens lijkt op Jezus wanneer zij net tot geloof komen. Daarna is het ook nog eens moeilijk om te blijven leven zoals Jezus. Elke discipel heeft daarom een verandering van zijn hart nodig (wat de Bijbel ‘bekering’ noemt). Ik kan me nog herinneren toen ik net tot geloof kwam. Er waren een aantal dingen waarmee ik moest stoppen en andere dingen waar ik juist aan moest gaan beginnen. Toch heeft geen van deze veranderingen effect gehad op Gods liefde voor mij. Hij hield al van mij.

Jezus leefde op deze manier juist omdat Hij van God hield. Zo zouden wij ook moeten leven. Hij leefde op deze manier om anderen te helpen geloven in Hem en in Gods plan. Ja, zo zouden wij moeten leven. Jezus wist waarom Hij op aarde was. Hij wist dat Hij op gruwelijke wijze voor ons zou sterven. Maar Hij vertrouwde op Gods kracht en Zijn plan. Hij zou uit de dood weer opstaan en weer met de Vader zijn.

Om op deze manier te leven zouden wij ons perspectief op het eeuwige leven moeten richten. Deze aarde is niet ons echte thuis, het is slecht een tijdelijke woonplaats. Van God krijgen wij uiteindelijk een permanent thuis. Dankzij alles wat Jezus gedaan heeft erven wij eeuwig leven in een nieuw thuis en verlaten wij deze. Het doel van ons leven is om onze loyaliteit en dankbaarheid te laten zien aan Hem die ons gered heeft en om anderen te helpen onderdeel te worden van Gods familie.

Maar we zullen ongetwijfeld zondigen en fouten maken, hoe zit dat dan? God kent de mens door en door. Hij weet wie wij zijn. Toch hield Hij al van ons voordat we ook maar de minste interesse in Hem hadden. Hij hield van ons toen we nog Zijn vijanden waren, “toen wij nog zondaars waren” (Rom 5:8). God hield al van ons voordat we Zijn familie werden. Waarom zou Hij dan minder van ons gaan houden als we eenmaal familie van Hem zijn? Wanneer wij zondigen en fouten maken vergeeft Hij ons. Hij wil dat we dat *geloven* en het naleven van Jezus weer oppakken.

Waarom leven als Jezus?

Eerder zei ik al dat er vele redenen zijn om te leven zoals Jezus en dat *Gods liefde verdienen daar geen onderdeel van is*. Maar wat zijn dan wél die redenen?

Ten eerste: Leven in zonde is niet alleen zelfdestructief, het heeft ook negatieve gevolgen voor onze medemens. In mijn eigen familie heb ik de nare gevolgen van alcoholisme,

drugsverslaving en overspel gezien. Het is duidelijk dat deze praktijken het leven van mensen kapot maken. Hetzelfde geldt voor de aardse zaken die onze hedendaagse (niet-gelovige) cultuur aanbiedt. Verleiding die alleen op korte termijn plezier en bevrediging geven, niets wat echt vervulling kan geven. Onze cultuur zegt dat je pas echt leeft als jij je eigen geluk najaagt, ongeacht de gevolgen daarvan op lange termijn. Dit staat volledig haaks op het eeuwigheids-perspectief. Het doet je alleen in het *nu* leven zonder een hoger doel. De Bijbel ontmaskert deze gedachtegang:

Heb de wereld en wat in de wereld is niet lief. Als iemand de wereld liefheeft, is de liefde van de Vader niet in hem, want alles wat in de wereld is -zelfzuchtige begeerte, afgunstige inhaligheid, pronkzucht-, dat alles komt niet uit de Vader voort maar uit de wereld. De wereld met haar begeerte gaat voorbij, maar wie Gods wil doet blijft tot in eeuwigheid. (1 Joh 2:15-17)

Ten tweede: Een heilig leven leiden is een zegen voor velen om jou heen. De waarheid is dat onze manier van leven en denken voor anderen een zegen of een vloek kan zijn. Jezus diende mensen en was een zegen voor hen. Een leven dat alleen om jezelf draait en vol staat van zelfzuchtigheid geeft geen voldoening. Een zegen zijn tot anderen weerspiegelt niet alleen Jezus, het leidt ook tot persoonlijke vervulling. Jouw leven doet ertoe wanneer het in dienst staat van anderen.

Ten derde: als we een heilig leven leiden zijn we continu een levende getuigenis van het evangelie. Wanneer mensen naar ons leven kijken en geen verschil zien met dat van ongelovigen, of wanneer zij geen dienstbaarheid voor anderen zien, dan is het evangelie niet erg geloofwaardig voor ze (al zullen ze op z'n minst verbaasd zijn). Ze zullen zien dat onze manier van leven haaks staat op Jezus' boodschap. Met andere woorden, mensen verwachten dat wij leven als Jezus wanneer we hen vertellen dat Jezus van hen houdt. Dat is best redelijk. Niemand houdt immers van hypocrisie.

Een godvruchtig leven leiden is niet een manier om een plekje in de hemel te verdienen. Het gaat niet om krediet opsparen bij God. De volgende Bijbelteksten laten dat duidelijk zien:

Broeders en zusters, met een beroep op Gods barmhartigheid vraag ik u om uzelf als een levend, heilig en God welgevallig offer in zijn dienst te stellen, want dat is de ware eredienst voor u. U moet uzelf niet aanpassen aan deze wereld, maar veranderen door uw gezindheid te vernieuwen, om zo te ontdekken wat God van u wil en wat goed, volmaakt en hem welgevallig is. (Rom 12:1-2)

Maar het fundament dat God gelegd heeft, ligt onwrikbaar vast en draagt het opschrift: 'De Heer weet wie hem toebehoren' en 'Laat ieder die de naam van de Heer noemt, onrecht uit de weg gaan'. In een groot huis zijn er niet alleen voorwerpen van goud en zilver, maar ook van hout en aardewerk. De eerste zijn voor bijzondere gelegenheden, de laatste voor dagelijks gebruik. Als iemand zich van alle kwaad gereinigd heeft, wordt hij een bijzonder en geheiligd voorwerp, dat zijn eigenaar vele diensten kan bewijzen en geschikt is voor elk goed doel. (2 Tim 2:19-21)

Nu u door Christus zozeer bemoedigd wordt en liefdevol getroost, nu er onder u zo'n grote verbondenheid met de Geest is, zo veel ontferming en medelijden, maak mij dan volmaakt gelukkig door eensgezind te zijn, één in liefde, één in streven, één van geest. Handel niet uit geldingsdrang of eigenwaan, maar acht in alle bescheidenheid de ander belangrijker dan uzelf. Heb niet alleen uw eigen belangen voor ogen, maar ook die van de ander. Laat onder u de gezindheid heersen die Christus Jezus had. Hij die de gestalte van God had, hield zijn gelijkheid aan God niet vast, maar deed er afstand van. Hij nam de gestalte aan van een slaaf en werd gelijk aan een mens. En als mens verschenen, heeft hij zich vernederd en werd gehoorzaam tot in de dood - de dood aan het kruis. (Fil 2:1-8)

In deze Bijbelteksten zien we voorbeelden van hoe wij zouden moeten leven. Maar dat is nog steeds niet het volledige plaatje van discipelschap. Hoe leeft een discipel nou precies? Wat doet een discipel? Gelukkig hebben Jezus en de eerste christenen dat duidelijk aan ons laten zien. Jezus droeg nooit Zijn discipelen op iets te doen wat Hij zelf niet zou doen. Jezus liet zien hoe Zijn discipelen moesten leven. Die discipelen (de eerste christenen) volgden in Zijn voetsporen en leerden anderen weer om zo te leven.

Hoofdstuk negen:

Wat doet een discipel?

Het verbaast je misschien dat Jezus maar weinig aan Zijn discipelen heeft opgedragen. Zijn visie voor het liefhebben van God was niet erg gecompliceerd. Maar wat Hij hen wel opdroeg om te doen is diepgaand en levensveranderend als we het toepassen in ons leven. Laten we beginnen met het belangrijkste deel van discipel zijn.

Discipelen houden van God, hun naasten en henzelf

We hebben al geleerd hoe Jezus een heilig leven samenvatte. Het grootste gebod was:

Heb de Heer, uw God, lief met heel uw hart en met heel uw ziel en met heel uw verstand. Dat is het grootste en eerste gebod. Het tweede is daaraan gelijk: heb uw naaste lief als uzelf. Deze twee geboden zijn de grondslag van alles wat er in de Wet en de Profeten staat. (Mat 22:36-40)

Jezus deed deze dingen. Hij zei tegen Zijn discipelen, “zo zal de wereld weten dat ik de Vader liefheb en doe wat de Vader me heeft opgedragen” (Joh 14:31). Hoe liet Jezus zien dat Hij van God hield? Hij deed wat God van Hem vroeg. Hij vervulde Gods plan voor Hem. Ook zei Hij, “Ik heb jullie liefgehad, zoals de Vader mij heeft liefgehad” (Joh 15:9). Jezus vroeg Zijn discipelen hetzelfde te doen, zoals het grootste gebod aangeeft.

Jezus ging zelfs nog een stap verder door zelf het voorbeeld te zijn. Hij droeg Zijn discipelen op om van elkaar te houden zoals Hij van hen hield. Wanneer zij dat zouden doen, volgden ze Zijn bevelen op en zouden ze God blij maken. Hij zei het als volgt:

Er is geen grotere liefde dan je leven te geven voor je vrienden. Jullie zijn mijn vrienden wanneer je doet wat ik zeg. Ik noem jullie geen slaven meer, want een slaaf weet niet wat zijn meester doet; vrienden noem ik jullie, omdat ik alles wat ik van de Vader heb gehoord, aan jullie bekendgemaakt heb. Jullie hebben niet mij uitgekozen, maar ik jullie, en ik heb jullie opgedragen om op weg te gaan en vrucht te dragen, blijvende vrucht. Wat je de Vader in mijn naam vraagt, zal hij je geven. Dit draag ik jullie op: heb elkaar lief. (Joh 15:13-17)

. . . [H]eb elkaar lief. Zoals ik jullie heb liefgehad, zo moeten jullie elkaar liefhebben. Aan jullie liefde voor elkaar zal iedereen zien dat jullie mijn leerlingen zijn. (Joh 13:34-35)

Liefde voor God en voor elkaar zijn volgens Jezus de meest belangrijke en fundamentele kenmerken van discipelschap. Deze twee geboden stonden volgens Jezus niet haaks op elkaar. Het zijn twee kanten van dezelfde medaille, onafscheidelijk.

Maar hoe heb je mensen lief? De hoogste vorm van liefde tonen is jezelf opofferen: “Er is geen grotere liefde dan je leven te geven voor je vrienden” (Joh 15:13). En dat is wat Jezus voor ons deed:

Er is bijna niemand die voor een rechtvaardig mens wil sterven; slechts een enkeling durft voor een goed mens zijn leven te geven. Maar God bewees ons zijn liefde doordat Christus voor ons gestorven is toen wij nog zondaars waren. (Rom 5:7-8)

Afgezien van de bovenstaande tekst kan ik geen betere beschrijving bedenken dan 1 Kor 13:4-7. Daar staat alles in wat betreft de betekenis van liefde:

- Liefde is geduldig
- Liefde is vol goedheid
- Liefde kent geen jaloersheid
- Liefde kent geen opschepperij
- Liefde is niet grof
- Liefde is niet zelfzuchtig
- Liefde laat zich niet snel boos maken
- Liefde houdt geen wrok
- Liefde verheugt zich niet in onrecht
- Liefde vindt vreugde in de waarheid
- Liefde verdraagt alles
- Liefde gelooft alles
- Liefde is altijd hoopvol
- Liefde volhardt in alles

Soms zie je enkele van deze uitdrukkingen op een Valentijnskaart staan of verwerkt in een romantische slogan. Allemaal leuk en aardig, zo horen we immers van onze geliefden te houden. Maar in 1 Kor 13:4-7 draait het niet om romantiek. Het laat zien hoe we in het algemeen met anderen om moeten gaan, ongeacht of ze het als liefde zullen herkennen of niet. God ziet het en weet dat het liefde is.

Sommige van deze uitdrukkingen moeten in context van andere statements gelezen worden. Bijvoorbeeld, “liefde gelooft alles” moet gelezen worden in de context van “liefde vindt vreugde in de waarheid.” Liefde gelooft namelijk niet in kwade en verkeerde zaken. En “liefde is altijd hoopvol” betekent niet dat je hoopt dat iemand iets naars overkomt. Verder is deze lijst goed te begrijpen. Het is een dagelijkse uitdaging om volgens deze lijst te leven.

Nog één laatste punt voordat we verder gaan. Het is belangrijk om te realiseren dat alles betreffende discipelschap voortkomt uit Jezus’ eerste gebod: “Zoals ik jullie heb liefgehad, zo moeten jullie elkaar liefhebben. Aan jullie liefde voor elkaar zal iedereen zien dat jullie mijn leerlingen zijn” (Joh 13:34-35). Mensen liefhebben en van elkaar houden staat centraal in discipelschap. Bidden, vasten, vrijgevigheid, vriendschap en nog veel meer komt hieruit voort.

Discipelen zorgen voor elkaar

Dit onderdeel van discipelschap komt voort uit naastenliefde. Voor elkaar zorgen betekent *onderdeel zijn* van een *zorgzame* gemeenschap.

Als steeds meer mensen het evangelie omarmen, zoals bij Pinksteren gebeurde (de uitstorting van de Heilige Geest, Hand 2:1-4), worden zij onderdeel van een groeiende gemeenschap van gelovigen die wij ‘kerk’ noemen. In het Nieuwe Testament wordt deze term niet gebruikt om een gebouw of officiële organisatie te beschrijven. Het Nieuwe Testament vertelt ons dat de eerste kerk (in Jeruzalem) erg arm was. Ze hadden geen gebouw voor hun samenkomsten, terwijl er duizenden gelovigen waren (Hand 2:41, 47; 5:14). Ze hadden geen officieel label of status als kerk. Sterker nog, de gelovigen werden vervolgd (Hand 3:11-4:31; 5:17-42).

Als ‘de kerk’ niet een gebouw of organisatie is, wat betekent het dan? Hoe zorgden de vroege volgelingen van Jezus voor elkaar? Ze waren een hechte gemeenschap. In moderne kerken zie je te vaak dat het woord ‘gemeenschap’ gebruikt wordt als beschrijving voor een groep mensen met dezelfde interesses, zoals fans van een voetbalclub of mensen die voor eenzelfde doel strijden. Het Nieuwe Testament beschrijft een gemeenschap als meer dan dat. De kerkgemeenschap in het Nieuwe Testament was een familie.

Wat is het verschil tussen een familie en een groep mensen met dezelfde interesses? Veel namelijk. Verwacht jij dat iemand jou geld geeft voor boodschappen omdat je toevallig fan bent van hetzelfde voetbalteam? Verwacht je dat iemand jou een baan geeft of je auto repareert omdat je op dezelfde politieke partij stemt? Of omdat je allebei een marathon hebt gelopen voor hetzelfde goede doel? Natuurlijk niet. Maar dat verwacht je *wel* van een familielid (tenminste, zo hoort een familie van bloedverwanten te functioneren).

Zo was het ook in de vroege kerk. Hier een voorbeeld:

Degenen die zijn woorden aanvaardden, lieten zich dopen; op die dag breidde het aantal leerlingen zich uit met ongeveer drieduizend. Ze bleven trouw aan het onderricht van de apostelen, vormden met elkaar een gemeenschap, braken het brood en wijdden zich aan het gebed. De vele tekenen en wonderen die de apostelen verrichtten, vervulden iedereen met ontzag. Allen die het geloof hadden aanvaard, bleven bijeen en hadden alles gemeenschappelijk. Ze verkochten al hun bezittingen en verdeelden de opbrengst onder degenen die iets nodig hadden. Elke dag kwamen ze trouw en eensgezind samen in de tempel, braken het brood bij elkaar thuis en gebruikten hun maaltijden in een geest van eenvoud en vol vreugde. Ze loofden God en stonden in de gunst bij het hele volk. De Heer breidde hun aantal dagelijks uit met mensen die gered wilden worden. (Hand 2:41-47)

Wat deze tekst beschrijft *is geen* communisme of socialisme. Het beschrijft geen *enkele* politieke stroming. Er staat niets in deze passage over een regering of overheid die wetten geeft of menselijk gedrag wil beïnvloeden. Dit was volledig vrijwillig. De tekst beschrijft het gedrag van een gezonde familie. Familieleden helpen elkaar. Deze familie bestond toevallig uit duizenden mensen.

Dit is wat discipelen doen. Zij zorgen voor de gemeenschap. Zij houden van elkaar en ondersteunen elkaar als familie. Dat betekent dat ze hun middelen met elkaar delen. Voor sommige gelovigen is dat geld, voor andere is dat hun vrije tijd, diensten of vaardigheden. Simpelweg, een gemeenschap doet wat gedaan moet worden om elkaar te helpen.

Je vraagt je misschien af hoe iedereen elkaar kent in zo'n grote gemeenschap. Gelovigen kwamen bij elkaar in de tempel (waar de Joodse leiders niet altijd even blij mee waren, maar het was wel handig voor evangelisatie) en ontmoetten elkaar bij anderen thuis (Hand 2:46; 5:42). Dit betekent dat 'de kerk' in Jeruzalem, de eerste christelijke gemeenschap, een sociaal netwerk was van kleinere gemeenschappen. Mensen in kleinere groepen die onderdeel waren van een grotere gemeenschap, die mensen ondersteunden en hielpen de nieuwe gelovigen.

Deze gemeenschappen waren voor velen de eerste stap voor het in aanraking komen met het geloof. De christelijke gemeenschap was er voor mensen die het evangelie omarmd hadden. Elke gemeenschap nam deel aan de discipelschap van zijn leden. Maar hoe zag dat er precies uit?

Het allereerste wat meestal gebeurde was het dopen van nieuwe gelovigen (Hand 2:41; 8:12-13; 10:47-48; 16:15). Dat staat symbool voor vele dingen, onder andere de vergeving van je zonden dankzij Jezus' werk aan het kruis. Ook stond het voor het ontvangen van een nieuw leven (Rom 6:1-4; 2 Cor 5:17). De doop was de eerste stap om deel te nemen aan het leven in de gemeenschap. De doop is een openbare getuigenis van iemands keuze om Jezus te accepteren.

Wanneer groepen van gelovigen bij elkaar kwamen, kwam men erachter dat er mensen in nood waren onder hen. Als ze die mensen konden helpen, dan deden ze dat. Dat gaf gelovigen de kans om als Jezus te leven door hun naasten te dienen. De mensen die geholpen werden leerden zo op hun manier hoe Jezus leefde. Wanneer de hulpvraag van mensen in de kleinere groepen te groot was schoot de grotere gemeenschap te hulp. De apostelen (de originele discipelen van Jezus) fungeerden als leiders over deze grotere acties. Zij waren de leiders van de vroege kerk in Jeruzalem. Zij stelden helpers aan die zich zouden richten op "de dagelijkse ondersteuning" (waarschijnlijk levensmiddelen) van de gehele gemeenschap (Hand 6:1-7).

Eén van de handelingen van de eerste kerk had te maken met de viering van het Avondmaal (1 Kor 11:17-34). Het Avondmaal was de herdenking van de laatste maaltijd die Jezus met Zijn discipelen at. Jezus zei toen tegen Zijn discipelen dat Zijn lichaam en bloed spoedig voor hen opgeofferd zou worden. Jezus zei dat Zijn opoffering het "nieuwe verbond" in vervulling zou doen gaan (Luc 22:20). De beschrijving van het Avondmaal in 1 Kor 11:25 zegt hetzelfde. Het Avondmaal is de herdenking van wat Jezus voor ons gedaan heeft. Hij droeg Zijn discipelen op om dit vaker te doen, deze herdenking (1 Kor 11:24-25). Het was ook een manier om ervoor te zorgen dat de armen in de gemeenschap te eten kregen.

Gemeenschap van discipelen

De term “gemeenschap” wordt in het Nieuwe Testament gebruikt om de activiteiten van de eerste christenen te beschrijven. Voor elkaar zorgen hoort volgens de Bijbel bij het zijn van een gemeenschap. Als gelovigen bij elkaar samen komen kan men immers elkaar helpen. Dat gezegd hebbende, laten we het eens over gemeenschap van discipelen hebben.

Vandaag de dag denken vele christenen dat “gemeenschap” betekent dat men plezier met elkaar heeft. Gezelschap en samen leuke dingen doen is natuurlijk goed voor de onderlinge relaties. Maar gemeenschap van discipelen is meer dan dat.

Het fundamentele verschil tussen Bijbelse gemeenschap en leuke dingen doen is dat het draait om méér dan simpelweg tijd met elkaar doorbrengen. Bijbelse gemeenschap is doelbewuster.

Het doel van een gemeenschap is om uiteindelijk samen meer op Jezus te gaan lijken, zodat onze gedachten die van Christus zijn. Met andere woorden, het doel van gemeenschap is discipelschap. Deze verzen uit de brief van Paulus aan de Filippenzen beschrijven het mooi:

Leef in overeenstemming met het evangelie van Christus, zodat ik kan horen, of straks zelf kan zien, dat u één van geest bent en samen voor het geloof in het evangelie strijdt. (Fil 1:27)

Nu u door Christus zozeer bemoedigd wordt en liefdevol getroost, nu er onder u zo'n grote verbondenheid met de Geest is, zo veel ontferming en medelijden, maak mij dan volmaakt gelukkig door eensgezind te zijn, één in liefde, één in streven, één van geest. . . . Laat onder u de gezindheid heersen die Christus Jezus had. (Fil 2:1-2, 5)

Wat betekent het om “eensgezind” te zijn of dat onze gedachten die van Jezus zijn? Betekent dit dat iedere gelovige precies dezelfde gedachten moet hebben over de kleinste details? Nee. De Bijbel spreekt over eenheid, niet over uniformiteit. Een betere manier om “eensgezindheid” te begrijpen is als volgt: Iedere gelovige in de gemeenschap streeft hetzelfde doel na, namelijk om meer op Jezus te lijken. Het doel is harmonie, niet eenvormigheid. In harmonie samen Jezus volgen, meer op Hem te gaan lijken en samen te leven als gelovigen.

De eerste gemeenschappen van gelovigen namen deel aan een aantal activiteiten om samen dit doel na te streven. Ze deden samen aan gebed, vasten, aanbidding en Bijbelstudie. Dit zijn allemaal zaken die discipelen zowel individueel als gezamenlijk kunnen doen. Ik zal op elk van deze activiteiten verder ingaan.

Discipelen bidden

Bidden is simpel gezegd praten met God. Maar hoe werkt dat precies? God weet toch wat wij denken? Ja, dat klopt. Waar is bidden dan goed voor? Bidden betekent niet informatie aan God doorgeven. Bidden is een manier om aan God (en anderen) te laten zien dat wij van Hem afhankelijk zijn. Het is een manier om te laten zien dat we willen dat God iets doet, in plaats van op onszelf vertrouwen. Het is een manier om te laten zien dat we er zelf niet uitkomen.

Gebed zorgt ervoor dat we ons realiseren dat we van Hem afhankelijk zijn, God alleen is onze zekerheid. In dat opzicht is gebed eigenlijk een vorm van *aanbidding*. Hetzelfde geldt voor groepsgebed.

In Lucas 11:1 vragen Jezus' discipelen "Heer, leer ons bidden, zoals ook Johannes [de Doper] het zijn leerlingen geleerd heeft." Jezus leerde hen vervolgens het bekende 'Onze Vader' gebed (Luc 11:2-4; Matt 6:9-15). Let wel op dat Jezus niet precies zei welke woorden ze moesten gebruiken. Hij zei "bid daarom als volgt" (Matt 9:9), Hij gaf hen daarmee een voorbeeld. Wij hoeven niet per se dezelfde formule te gebruiken of speciale woorden om met God te kunnen spreken. *Praat simpelweg met God*. Daarnaast is gebed niet voor de show bedoeld (Luc 18:9-14).

Er is niets in het 'Onze Vader' gebed waar God niet al van op de hoogte is. Nogmaals, gebed is iets anders dan God informeren. Sterker nog, het 'Onze Vader' gebed zit vol met aanbidding ("laat uw naam geheiligd worden"), vertrouwen in God ("laat . . . uw wil gedaan worden"), vergeving ("Vergeef ons onze schulden, zoals ook wij hebben vergeven wie ons iets schuldig was") en de vraag om van het kwaad gered te worden ("breng ons niet in beproeving, maar red ons uit de greep van het kwaad"). Gebed zorgt ervoor dat onze verlangens op één lijn komen met die van God. Gebed zorgt ervoor dat onze houding zo verandert dat wij steeds meer op Hem vertrouwen en van Hem afhankelijk zijn.

De Bijbel staat vol met gebeden, zowel individueel als in groepsverband. Wanneer je die leest leer je hoe we ons hart kunnen uitstorten bij God, al ons verdriet, boosheid, liefde, enz. God leert niets nieuws wanneer wij dat doen. Maar zodoende leren wij alles aan Hem toe te vertrouwen. Terwijl wij geloven dat Hij goed is en het beste met ons voor heeft vragen wij God om hulp. Jezus zei dat de antwoorden op ons gebed in de context van Gods wil zouden zijn. In andere woorden: Gods antwoord is niet altijd zoals wij het zouden verwachten, maar het zal altijd onderdeel zijn van Zijn grotere plan. Hij is immers alwetend en weet de wegen die onze mensenlevens gaan. Daarnaast kan God ook op onverwachtse manieren antwoorden.

De gebeden in de Bijbel zijn niet egocentrisch. De meeste gebeden gaan over het zegenen van anderen of het vragen van Gods genade voor anderen. Paulus schreef doorgaans gebeden in zijn brieven, gebeden vóór de ontvangers van zijn brieven. Gebed draait namelijk niet alleen om het uiten van onze eigen verlangens en behoeften.

Jezus bad vaak, ook leerde Hij anderen om "altijd te bidden" (Luc 18:1-8; Kol 4:2-6). Niet elk gebed van Jezus werd beantwoord. Dat was genoeg voor Hem, Hij vond het belangrijker dat Gods wil gedaan werd (Matt 26:36-46). Een belangrijk iets om te onthouden. Jezus zei dat God zou antwoorden wanneer wij bidden (Luc 11:9-13), maar we kunnen er niet vanuit gaan dat God altijd antwoordt op de manier zoals wij dat willen. Zeker niet als onze vragen voortkomen uit ongehoorzaamheid of tegen Zijn wil ingaan (Jak 4:3; 1 Joh 3:22; 5:14).

Discipelen vasten

Vasten is voor vele lezers waarschijnlijk iets onbekends. Over het algemeen betekent 'vasten' jezelf iets *onthouden* of van iets *afzien*. 'Vasten' van voedsel betekent dus afzien van eten. Dit

soort vasten zien we het meest in de Bijbel, al zijn er ook uitzonderingen. Jezus vastte (Matt 4:2). Hij ging ervan uit dat de discipelen Zijn voorbeeld zouden volgen en waarschuwde hen daarom om niet hypocriet te zijn wanneer zij zouden vasten (Matt 6:16-18). Vasten heeft immers niets te maken met aandacht trekken. Het is iets tussen jou en God.

Vasten draait niet alleen om afzien van voedsel. Je kan van jezelf van allerlei dingen onthouden en dat op verschillende manieren doen. Jezus gaf niet een bepaald dieet om te helpen met afvallen. Hij had iets anders in gedachten toen Hij vastte en andere mensen hierover onderwees. Al zijn er vele voorbeelden van vasten in de Bijbel, er zijn geen specifieke regels. Paulus gaf als voorbeeld dat getrouwde stellen voor een bepaalde tijd konden vasten van seks (1 Kor 7:1-5) om meer tijd aan gebed te kunnen besteden.

Maar waarom zou je vasten? In 1 Kor 7:5 kunnen we het antwoord vinden op deze vraag: “Weiger elkaar de gemeenschap niet, of het moest zijn dat u er wederzijds mee instemt u enige tijd aan het gebed te wijden.” Vasten is dus een geestelijke bezigheid wat je helpt om meer op gebed te kunnen focussen. Hoe werkt dat precies? Misschien dat een paar voorbeelden kunnen helpen. Stel je gaat een dag vasten van eten, elke keer als je dan honger hebt, word je eraan herinnerd om te bidden. Het vasten werkt als een geheugensteuntje, het doet je herinneren aan de reden waarom je meer tijd aan gebed wilde besteden.

Je kan vasten ook op deze manier bekijken: Wat weerhoudt jou ervan om te bidden, of meer algemeen, wat belemmert jouw relatie met God? Misschien is dat je telefoon, je televisie of simpelweg een specifieke hobby. Dat zijn allemaal dingen die we tijdelijk aan de kant kunnen zetten (waar we dus van kunnen vasten) om meer aandacht te vestigen op God en op gebed.

De eerste kerkgemeenschappen vastten en baden samen (Hand 13:1-3; 14:23). In het Oude Testament was gemeenschappelijk vasten iets wat gedaan werd om samen berouw voor zonde te tonen (Jer 36:6, Joël 2:12).

Discipelen aanbidden

Waarschijnlijk denk je dat aanbidding makkelijk is om te begrijpen en definiëren. Toch is dat niet het geval. Bij aanbidding denken we vaak aan de muziek in een kerkdienst. Dat is geen aanbidding, tenminste niet op de manier zoals de Bijbel het beschrijft. Al hoort muziek en gezang natuurlijk wel bij christelijke bijeenkomsten (Ef 5:19; Kol 3:16). Ook wordt in onze cultuur vaak aanbidding in verband gebracht met één of andere mystieke ervaring of bepaald gevoel. Ook dat klopt niet. Er zijn vele Bijbelpassages die over aanbidding gaan, maar laten we er twee bekijken:

[M]et een beroep op Gods barmhartigheid vraag ik u om uzelf als een levend, heilig en God welgevallig offer in zijn dienst te stellen, want dat is de ware eredienst [=aanbidding] voor u. U moet uzelf niet aanpassen aan deze wereld, maar veranderen door uw gezindheid te vernieuwen, om zo te ontdekken wat God van u wil en wat goed, volmaakt en hem welgevallig is. (Rom 12:1-2)

Jezus zei tegen de Samaritaanse vrouw: “Maar er komt een tijd, en die tijd is nu gekomen, dat wie de Vader echt aanbidt, hem aanbidt in Geest en in waarheid. De Vader zoekt mensen die hem zo aanbidden” (Joh 4:23).

De eerste passage hebben we eerder besproken toen we het hadden over heilig leven. Hoe aanbidden wij God? Door te leven als Jezus. Door jezelf niet aan te passen aan deze wereld (aardse normen en het najagen van egocentrische genoegdoening). *Dat* is aanbidding. In ware aanbidding draait het om onze hartgesteldheid.

De tweede passage is om een specifieke reden erg interessant. Jezus zei tegen de Samaritaanse vrouw dat God mensen zocht om Hem te aanbidden. De oorsprong van aanbidding ligt dan ook bij God. Wij worden *uitgenodigd* om Gods goedheid en liefde te beantwoorden. *Hoe* en *waar* kan verschillen. We kunnen dat individueel doen, met of zonder muziek en binnen of buiten de kerkdienst. We kunnen dat ook gezamenlijk doen, in gemeenschap met andere gelovigen.

Wanneer we als gelovigen samenkomen is dat zodat we “elkaar ertoe aansporen lief te hebben en goed te doen” (Hebr 10:24-25). Met andere woorden, elkaar aan te sporen tot aanbidding (Jezus naleven). Wij prijzen God voor Zijn goedheid, zorg en liefde in ons leven (Hand 2:46-47; Jak 5:13). Prijzen gaat vaak gepaard met gezang en het maken van muziek (Matt 26:30; Ef 5:19; Kol 3:16), maar het is hoe dan ook onlosmakelijk verbonden met heilig leven: “[Z]uiver en onberispelijk zijn, vol van de vruchten van de gerechtigheid, die u dankt aan Jezus Christus, tot lof en eer van God” (Fil 1:10-11).

We moeten dus niet vergeten dat “geestelijke eredienst”, oftewel aanbidding van God, onafscheidelijk is van onze manier van leven (Rom 12:1-2). Het draait niet om een dertig minuten durende ervaring in een kerkdienst of in je eigen huis. Het draait om een *levensstijl* waarin God centraal staat en onze leidraad is.

Discipelen bekennen hun zonden aan elkaar en accepteren Gods vergeving

Eén van de dingen waar een discipel mee moet leren leven is het feit dat hij of zij vroeg of laat fouten zal maken. Niemand is zonder zonde zoals Jezus (2 Kor 5:21; 1 Pet 2:21-22; 1 Joh 3:5) en dat zullen wij ook nooit zijn. De Bijbel is daar duidelijk over. De discipelen zondigden (Marc 14:30, 68, 72). Eén van hen schreef op een later punt in zijn leven het volgende:

Maar gaan we onze weg in het licht, zoals hijzelf in het licht is, dan zijn we met elkaar verbonden en reinigt het bloed van Jezus, zijn Zoon, ons van alle zonde. Als we zeggen dat we de zonde niet kennen, misleiden we onszelf en is de waarheid niet in ons. Belijden we onze zonden, dan zal hij, die trouw en rechtvaardig is, ons onze zonden vergeven en ons reinigen van alle kwaad. Als we zeggen dat we nooit gezondigd hebben, maken we hem tot een leugenaar en is zijn woord niet in ons. (1 Joh 1:7-10)

Hoe geweldig is het dat onze plaats in Gods familie niet afhankelijk is van onze prestaties. Het doen van goede daden betekent niet dat God ons een beloning verschuldigd is. Eeuwig leven is niet iets wat we middels goede daden kunnen verdienen. Onze prestaties (en fouten)

hebben geen invloed op Gods liefde voor ons. God hield al van ons “toen wij nog zondaars waren” (Rom 5:8). Daarom is het goed om te onthouden dat wat wij niet met onze eigen daden kunnen verdienen, we ook niet door onze eigen daden kunnen verliezen.

Vanwege onze imperfectie is het voor volgelingen van Jezus van belang om altijd Gods liefde en goedheid in het oog te houden. Kijk nog eens naar de tekst uit de brief van Johannes. Het vertelt ons precies wat we moeten doen wanneer wij falen voor God (oftewel, wanneer wij iets doen wat niet past in het naleven van Jezus, of door juist iets *niet* te doen wat Jezus *wel* zou doen): “Belijden we onze zonden, dan zal hij, die trouw en rechtvaardig is, ons onze zonden vergeven en ons reinigen van alle kwaad.”

Wanneer wij falen en zondigen is het belangrijk om dat te erkennen. Zo werkt belijdenis. We moeten het niet wegstoppen, excuses verzinnen of het wegrationaliseren. God wil dat wij toegeven dat wij gezondigd hebben. Waarom? Omdat wij nederig moeten zijn. We moeten onthouden dat redding volledig draait om wat Jezus voor ons gedaan heeft, niet om wat wij gedaan hebben of verdienen. Het belijden van zonden betekent erkennen dat wij dankzij Jezus kinderen van God zijn. We kunnen er zeker van zijn dat onze zonden ons niet kunnen scheiden van God, we worden niet uit Zijn familie verbannen (Rom 8:31-39). Voordat wij het evangelie accepteerden wist God al dat wij onvolmaakt waren. Het is niet iets dat Hem verbaast. En Hij houdt ondanks alles nog altijd evenveel van ons.

Een logische vraag is waarom we ons druk zouden maken over zondigen. De discipelen in het Nieuwe Testament kwamen christenen tegen met zo'n houding. De apostel Paulus bracht dit ter sprake in zijn brief aan de christenen in Rome:

Betekent dit nu dat we moeten blijven zondigen om de genade te laten toenemen? Dat is in geen geval. Hoe zouden wij, die dood zijn voor de zonde, nog in zonde kunnen leven? . . . Laat de zonde dus niet heersen over uw sterfelijke bestaan, geef niet toe aan uw begeerten. Stel uzelf niet langer in dienst van de zonde als een werktuig voor het onrecht, maar stel uzelf in dienst van God. Denk aan uzelf als levenden die uit de dood zijn opgewekt en stel uzelf in dienst van God als een werktuig voor de gerechtigheid. De zonde mag niet langer over u heersen, want u staat niet onder de wet, maar leeft onder de genade. Betekent dit nu dat we vrijuit mogen zondigen omdat we niet onder de wet staan, maar onder de genade leven? Absoluut niet. Wanneer u zich als slaaf in iemands dienst stelt, weet u toch dat u hem moet gehoorzamen? Wanneer u de zonde dient, leidt dat tot de dood; wanneer u God gehoorzaamt, leidt dat tot vrijspraak. (Rom 6:1-2, 12-16)

De Bijbel zegt niet: “Zondig niet anders kan je Gods liefde niet meer ontvangen!” Het gaat er bij God juist om dat wij geen slaven van zelfdestructie zijn. Wij zullen blijven zondigen, maar tegelijkertijd is dat iets wat we moeten proberen te vermijden. Deze worsteling was voor de apostel Paulus maar al te bekend (Rom 7:7-25), toch was hij een opmerkelijke volgeling van Jezus. Het Nieuwe Testament wijst ons erop dat er een strijd gaande is in ons. Ons hart wil Jezus volgen, maar ons onvolmaakte ‘ik’ wil het tegenovergestelde (1 Pet 2:11; Jak 4:1).

Wanneer wij falen is het goed om spoedig onze zonde te belijden en God te danken voor Zijn vergeving. We moeten onthouden hoeveel Jezus voor onze zonden heeft betaald. We moeten Hem blijven volgen in liefde en loyaliteit, Hem dankbaar zijn voor wat Hij aan het kruis deed “toen wij nog zondaars waren” (Rom 5:8) zodat wij Zijn broers en zussen konden worden.

Discipelen bestuderen de Bijbel

In de vroege kerk bestudeerden de gelovigen samen de Bijbel en luisterden ze naar het onderwijs van de apostelen. Paulus en andere zendeling–apostelen deden hetzelfde wanneer zij elders een nieuwe kerk stichtten (Hand 2:42; 4:2; 5:42; 17:10-11; 18:11; 20:20). Dit was de gebruikelijke wijze van Bijbelstudie in de tijd van het Nieuwe Testament, niet iedereen had namelijk een eigen Bijbel. Daarnaast konden vele gelovigen niet lezen. Dat geldt voor ons natuurlijk niet, maar wij kunnen nog altijd ons voordeel halen uit gezamenlijke Bijbelstudie.

Het Woord van God leren kennen is van belang voor het volgen van Jezus. Zodoende kunnen we leren wat zonde is (acties en gedrag om te vermijden) en hoe we een leven kunnen leiden dat gevuld is met de Heilige Geest. De Bijbel zegt “dat u uw vroegere levenswandel moet opgeven en de oude mens, die te gronde gaat aan bedrieglijke begeerten, moet afleggen, dat uw geest en uw denken voortdurend vernieuwd moeten worden en dat u de nieuwe mens moet aantrekken, die naar Gods wil geschapen is in waarachtige rechtvaardigheid en heiligheid” (Ef 4:22-24). Wanneer wij onderdeel worden van Gods familie door ons geloof in het evangelie, dan komt de Heilige Geest in ons wonen (1 Kor 3:16-17; 6:19-20; 2 Kor 6:16; Ef 2:22). Hij helpt ons een goed en heilig leven te leiden:

Maar wanneer u door de Geest geleid wordt, bent u niet onderworpen aan de wet. Het is bekend wat onze eigen wil allemaal teweegbrengt: ontucht, zedeloosheid en losbandigheid, afgoderij en toverij, vijandschap, tweespalt, jaloezie en woede, gekonkel, geruzie en rivaliteit, afgunst, bras- en slemppartijen, en nog meer van dat soort dingen. Ik herhaal de waarschuwing die ik u al eerder gaf: wie zich aan deze dingen overgeven, zullen geen deel hebben aan het koninkrijk van God. Maar de vrucht van de Geest is liefde, vreugde en vrede, geduld, vriendelijkheid en goedheid, geloof, zachtmoedigheid en zelfbeheersing. Er is geen wet die daar iets tegen heeft. Wie Christus Jezus toebehoort, heeft zijn eigen natuur met alle hartstocht en begeerte aan het kruis geslagen. (Gal 5:18-24)

Discipelen bestuderen en leven uit het Woord van God. Door Gods wil te doen liet Jezus zien hoeveel Hij van God hield, door te leven uit het Woord van God. Een gemeenschap kan daar goed bij helpen. In een gemeenschap kom je in contact met mensen die al langere tijd Jezus volgen. We kunnen van hen leren hoe hun leven veranderde toen zij hun ‘vroegere levenswandel’ opgaven (oude gewoontes) en ‘de nieuwe mens aantrokken’ (leven als volgeling van Jezus). Zij kunnen ons bemoedigen op momenten dat het moeilijk voor ons is om als Jezus te leven. Zij kunnen ons helpen herinneren aan Gods liefde en vergeving. Zij begrijpen immers hoe het is om te worstelen met het geloof. Iedere christen worstelt immers met de verleiding van de zonde (1 Joh 1:5-10). Zelfs de apostelen worstelden met het weerstaan van zonde en het goede te doen (Rom 7:7-25; Gal 2:11-14). Deel zijn van een

gemeenschap van volgelingen van Jezus betekent aansprakelijkheid, empathie en bemoediging.

Discipelen lijden

Dit onderdeel had je misschien niet verwacht, maar het staat toch echt in het Nieuwe Testament. Jezus zei tegen Zijn discipelen:

Wanneer de wereld je haat, bedenk dan dat ze mij eerder haatte dan jullie. Als jullie bij de wereld zouden horen, zou ze jullie hebben liefgehad als iets van haarzelf, maar jullie horen niet bij haar, want ik heb jullie uit de wereld weggeroepen. Daarom haat ze jullie. Denk aan wat ik gezegd heb: een slaaf is niet meer dan zijn meester. Ze hebben mij vervolgd, dus zullen ze ook jullie vervolgen. . . (Joh 15:18-20)

Dit is hoe je geloof en loyaliteit aan Jezus echt getest wordt. Het was misschien al lastig om te horen dat we een nieuw hart nodig zouden hebben en onze manier van leven moeten omgooien. Nog lastiger is het om Jezus te volgen en daarvoor te moeten lijden. De apostelen leden ook omdat zij Jezus' volgelingen waren (Hand 5:41; 9:16; 21:13; 2 Kor 11:22-29). Vasthouden aan het geloof is een thema dat als een rode draad door het Nieuwe Testament loopt (Rom 8:17-18; 2 Kor 1:3-7; Fil 1:27-30; 1 Pet 3:13-17). Petrus, één van de oorspronkelijke twaalf discipelen, had Jezus zien lijden en had zelf in de gevangenis gezeten voor zijn geloof (Hand 12:1-19). Hij schreef brieven aan gelovigen die zelf vervolgd werden en uit elkaar gedreven waren:

Immers, is er enige reden om trots te zijn wanneer u de slagen verdraagt die u als straf voor uw wangedrag krijgt? Het is echter een blijk van Gods genade wanneer u verdraagt wat u moet lijden voor uw goede daden. Dat is uw roeping; ook Christus heeft geleden, om uwentwil, en u daarmee een voorbeeld gegeven. Treed dus in de voetsporen van hem die geen enkele zonde beging en over wiens lippen geen leugen kwam. Hij werd gehoond en hoonde zelf niet, hij leed en dreigde niet, hij liet het oordeel over aan hem die rechtvaardig oordeelt. (1 Pet 2:20-23)

Het verdragen van lijden zorgt ervoor dat wij eraan herinnerd worden dat het evangelie niet per se een makkelijk leven belooft, maar in plaats daarvan een eeuwig bestaan in Gods familie in het leven hierna. Deze wereld is niet ons ware huis.

Discipelen maken discipelen

Hoewel het liefhebben van God en onze naasten de belangrijkste aspecten zijn van discipelschap, het belangrijkste wat discipelen *doen* is andere mensen tot discipelen maken. Dit was wat Jezus Zijn volgelingen opdroeg voordat Hij naar de hemel ging. Dit wordt ook wel de 'grote zendingsopdracht' genoemd:

Jezus kwam op hen toe en zei: 'Mij is alle macht gegeven in de hemel en op de aarde. Ga dus op weg en maak alle volken tot mijn leerlingen, door hen te dopen in de naam van de Vader en de Zoon en de heilige Geest, en hun te leren dat ze zich moeten houden aan alles wat ik jullie opgedragen heb. En houd dit voor ogen: ik ben met jullie, alle dagen, tot aan de voltooiing van deze wereld.' (Matt 28:18-20)

“Maak alle volken tot mijn leerlingen.” Dat is een groot onderdeel van het hele Bijbelse verhaal. De autoriteit van de bovennatuurlijke machten die de volken onderdrukten is weggenomen. God wil dat Zijn kinderen (Zijn partners, discipelen van Zijn zoon Jezus) het evangelie overal verspreiden. God wil zo veel mogelijk mensen in Zijn familie. Het is onze taak om het goede nieuws te vertellen en het uit te leven, zodat zij de kans krijgen deel te nemen aan Gods familie en hetzelfde te doen.

Hoe doen we dat? We delen ons geloof. Zo zijn jij en ik namelijk ook tot geloof gekomen. Het is verbazingwekkend hoe simpel het eigenlijk is.

Ten eerste, vertel mensen over jouw leven voordat je het evangelie geloofde en de vergeving aanvaarde van God dankzij Jezus. Mensen houden van verhalen, al helemaal wanneer ze over anderen gaan. Waarom? Omdat in iemands verhaal altijd iets herkenbaars zit, iets wat overeenkomt met het verhaal van jezelf. Wanneer je iemand vertelt over jouw leven voordat je het evangelie begreep zullen sommige details uit jouw leven herkenbaar zijn voor de ander. Misschien hebben jullie zelfs veel gemeen.

Ten tweede, vertel hen waarom het horen en accepteren van het goede nieuws voor jou een keerpunt was. Meestal heeft dat te maken met de vergeving van zonden. Het is mooi om te horen dat God nog altijd evenveel van ons houdt ondanks wat wij onszelf en anderen hebben aangedaan, nog altijd biedt Hij ons Zijn redding aan. Daarna kan je vertellen hoe God Jezus stuurde zodat wij vergeving en eeuwig leven konden ontvangen. Datgene wat God van het begin af aan wilde, eeuwig leven met ons.

Ten derde, vertel mensen wat voor impact vergeving en het evangelie hebben gemaakt in jouw leven. Vertel hen hoe het is om Gods vergeving, liefde en belofte van eeuwig leven te kennen. Vertel ze hoe het jouw perspectief op het leven heeft veranderd, wat jouw ware identiteit is en wat nu jouw doel is in het leven. Vertel hoe jij dankzij het omarmen van het evangelie veranderd bent.

Sommige mensen zullen bewijs van deze veranderingen willen zien, wat begrijpelijk is. Dat is een mooie kans om Jezus na te leven. Dit is één van de belangrijkste redenen om een heilig leven te leiden. Jezus hield van mensen en diende hen. Mensen willen geliefd zijn en zoeken naar authenticiteit in anderen. Reageren op mensen op Jezus' manier is iets krachtigs. Mensen zullen dit merken. Zij zullen het doorhebben of iemand daadwerkelijk van hen houdt. Mensen zullen het merken als je anderen belangrijker acht dan jezelf omwille van het evangelie. Niet iedereen geloofde Jezus. Niet iedereen zal het goede nieuws accepteren wanneer jij het met hen deelt of hen behandeld op Jezus' manier. Maar *velen* zullen tot geloof komen.

Belangrijke namen en termen (woordenlijst)

- Deze lijst bevat geen termen die in de tekst zelf worden uitgelegd. Dikgedrukte woorden of woorden met een hoofdletter staan in de woordenlijst.

Abraham – Een man door God gekozen om de voorvader te zijn van wat wij vandaag de dag Israëlieten of Joden noemen.

Adam en Eva – De eerste twee mensen die God gemaakt heeft (één man en één vrouw).

Apostel – Een Griekse term wat “gezondene” betekent, oftewel iemand die uitgezonden is. Er zijn verschillende soorten apostelen in het Nieuwe Testament.

Assyriërs – Historische vijanden van Israël, afkomstig uit het noorden van Mesopotamië.

Babel – De oude stad Babylon, gelegen in het zuiden van Mesopotamië (Irak).

Babyloniërs – Historische vijanden van Israël, afkomstig uit het zuiden van Mesopotamië.

Beeldenaar - een wezen dat God uitbeeldt

Beloofde Land – Een term die geografisch gezien het land van Israël aanduidt, het gebied dat God aan Abraham en zijn nakomelingen had beloofd. In het Oude Testament werd dit land Kanaän genoemd voordat de Israëlieten hier introkken.

Bijbel – Een verzameling van 66 oude, heilige boeken. Geschreven door mensen onder begeleiding en invloed van God. De eerste 39 boeken heten samen het Oude Testament, gevolgd door de 27 boeken die samen het Nieuwe Testament vormen.

Bovennatuurlijk – Een term die verwijst naar alles wat de natuurlijke wereld (fysiek en materieel) overstijgt.

Christus – Een Griekse term wat “gezalfde” betekent; equivalent van de Hebreeuwse term “Messias” en een titel van Jezus.

David – Israëls tweede koning. God beloofde dat Davids nakomelingen voor altijd over Israël zouden heersen. De Messias is een nakomeling van David.

Discipel – Als zelfstandig naamwoord refereert deze term naar iemand die Jezus volgt door Zijn leven te imiteren en Zijn leer te gehoorzamen. Als werkwoord (“discipelen”) betekent het iemand leren hoe Jezus te volgen.

Drie-eenheid – De Bijbelse leer dat God één in wezen is en drie in persoon (Vader, Zoon en Heilige Geest).

Duivel – Een andere naam voor Satan en de Slang. Zie “Samenvatting van Bovennatuurlijke Termen” voor meer details.

Engelen – Bovennatuurlijke wezens die God dienen en volgelingen van Jezus helpen. De originele Hebreeuwse en Griekse termen die wij vertalen als “engel” betekenen eigenlijk “boodschapper.” De term “engel” is daarom een functieomschrijving, de rol van Gods hemelse onderdanen die berichten van God aan mensen doorgeven. Zie “Samenvatting van Bovennatuurlijke Termen” voor meer details.

Evangelie – De boodschap van Redding door Jezus Christus.

Evangelisatie – Het verspreiden van het evangelie, dit kan op verschillende manieren gedaan worden.

Exodus – (1) De naam van het tweede boek van de Bijbel; (2) een term die de uittocht van het oude volk van Israël uit Egypte beschrijft.

Geest van God – Een andere term voor de Heilige Geest.

Geestelijke Strijd – De strijd tegen zonde en tegen vijandige bovennatuurlijke machten die de Grote Zendingsopdracht willen dwarsbomen. Zie “Samenvatting van Bovennatuurlijke Termen” voor meer details.

Geloof – overtuigd zijn van en vertrouwen in iets of een persoon.

Gelovige – Iemand die het evangelie gelooft en omarmt.

Genade – (1) Wanneer wij van God niet krijgen wat wij eigenlijk verdienen voor onze zonden. Door aan het kruis te sterven nam Jezus de straf voor onze zonden op Hem zodat wij die straf niet zouden ontvangen. (2) Wanneer wij Gods liefde en goedheid ontvangen ook al hebben wij dat niet verdiend.

Genesis – Het eerste boek van de Bijbel.

God – Indien in enkelvoud en met hoofdletter geschreven refereert het in de Bijbel naar een uniek, almachtig en onvergelijkbaar bovennatuurlijk wezen die alles gecreëerd heeft en van de mensheid houdt.

Godenzonen – Een andere term voor Zonen van God.

Grote Zendingsopdracht – Ook wel de “grote opdracht” of het “zendingsbevel” genoemd. De opdracht die Jezus gaf aan Zijn volgelingen om het evangelie te verspreiden en discipelen te maken over heel de aarde.

Handelingen – Een boek in het Nieuwe Testament dat de geschiedenis van de eerste Christenen beschrijft.

Hebreeër – Een andere term voor een Israëliet.

Hebreeuws – De taal waarin het Oude Testament oorspronkelijk is geschreven.

Heiden – Een term die in de Bijbel gebruikt wordt voor volken die niet deel zijn van het Israëlietische volk, de niet-Israëlieten.

Heilige Geest – De persoonlijke Geest van God, in wezen gelijk aan Hem. De derde persoon in de Drie-eenheid.

Hemelvaart – Jezus' terugkeer naar de hemel na Zijn Wederopstanding.

Isaak – De zoon van Abraham en Sara.

Israël – (1) Jakobs nieuwe naam, kleinzoon van Abraham; (2) Het volk in het Oude Testament dat God gecreëerd had uit Abraham en Sara.

Israëliet – Nakomeling van Abraham, deel van het volk van Israël.

Jakob – De zoon van Isaak en dus Abrahams kleinzoon, kreeg later de naam "Israël."

Jezus – De Zoon van God, geboren uit de maagd Maria, tegelijkertijd volledig God. God zelf werd mens in Jezus om zo Gods plan van redding van de zonde te vervullen. De tweede persoon in de Drie-eenheid.

Joden – Een andere naam voor "Israëlieten", het volk dat afstamt van Abraham. In vroegere tijden werd deze term gebruikt door niet-Israëlieten voor de twee Israëlietische stammen die in ballingschap waren.

Koninkrijk van God / Christus / Jezus – Gods heerschappij, door Jezus, op aarde met alle gelovigen. Het Nieuwe Testament beschrijft het Koninkrijk als iets wat heden aanwezig is en tegelijkertijd in opkomst is. Uiteindelijk zal het Koninkrijk zijn definitieve vorm krijgen.

Kruis – Martelwerktuig waar Jezus mee geëxecuteerd werd. Het Romeinse kruis bestond uit een rechtopstaande paal een dwarse balk waar veroordeelden aan vastgespijkerd werden om aan te sterven na te zijn gemarteld. In het Nieuwe Testament refereert "het kruis" ook naar de plek waar voor de Zonde betaald werd en Redding verzekerd werd voor allen die het evangelie geloven.

Kwaad – Alles wat God moreel en ethisch bestempelt als fout, schadelijk of aanstootgevend voor Hem of Zijn creatie.

Machten der Duisternis – Alle bovennatuurlijke machten die vijandig zijn naar Gods plan voor deze wereld en Zijn menselijke familie. Zie "Samenvatting van Bovennatuurlijke Termen" voor meer details.

Messias – Een Hebreeuwse term wat “gezalvde” betekent. Verwijst naar de ultieme koning van Davids bloedlijn die zou komen om de mensen te redden van hun zonden en vijanden. In de Bijbel is Jezus de Messias. De Griekse equivalent van deze Hebreeuwse term is “Christus.” Zodoende betekent “Jezus Christus” dus “Jezus de Messias.”

Mozes – Een Israëliet die geboren werd toen het volk van Israël in Egypte in slavernij onderdrukt werd. God koos hem om het volk uit de slavernij naar het land van Israël te leiden.

Nieuwe Testament – De 27 boeken die het Oude Testament opvolgen. Deze boeken gaan met name over het leven en de bediening van Jezus, de geschiedenis van de eerste Christenen en de verspreiding van het christendom in de eerste eeuw na Christus.

Noach – De man die God rechtvaardig achtte ten tijde van de zondvloed. God instrueerde Noach om een ark (groot schip) te bouwen om hem, zijn familie en de dieren te redden van de grote vloed.

Oude Testament – De eerste 39 boeken van de Bijbel. De inhoud van deze boeken gaat vooraf aan de geboorte van Jezus.

Paulus – Een Apostel van Jezus, in zijn bediening richtte hij zich op de heidenen (de niet-Israëlieten).

Petrus – Eén van Jezus twaalf oorspronkelijke Discipelen.

Redding – De bevrijding van zonden wanneer iemand het evangelie gelooft. Wanneer iemand gered is zijn al zijn zonden vergeven dankzij het geloof in de boodschap van het evangelie. Deze persoon is nu lid van Gods familie.

Salomo – Eén van Davids zonen. Hij was de troonopvolger na Davids overlijden.

Sarah – Abrahams vrouw, dankzij Gods bovennatuurlijk ingrijpen kon zij een kind krijgen.

Satan – Een naam voor de Slang in Eden, hij verleidde Adam en Eva tot zonde. Satan was de eerste van de bovennatuurlijke wezens in Gods creatie die tegen Hem in rebellie kwam. Satan is Gods aardsvijand in het Nieuwe Testament. Zie “Samenvatting van Bovennatuurlijke Termen” voor meer details.

Saul – Israëls eerste koning.

Slang – De vijand van Adam en Eva in de Tuin van Eden. De Bijbel noemt deze slang later Satan en de Duivel. Zie “Samenvatting van Bovennatuurlijke Termen” voor meer details.

Sinaiberg – De berg waar God aan Mozes de opdracht gaf om de Israëlieten uit Egypte te leiden. Op deze berg gaf God ook de tien geboden aan het volk van Israël.

Tien Geboden – De oorspronkelijke tien morele wetten die God aan de Israëlieten gaf na hun Exodus uit Egypte.

Tuin van Eden – De plaats die God oorspronkelijk gemaakt had voor Adam en Eva om in te wonen. Ook God was aanwezig in Eden.

Verbond – Een overeenkomst tussen twee partijen. In de Bijbel sloot God verbonden met de mensheid, daarin maakte Hij beloftes aan hen. Voorwaarden kunnen bij verbonden zijn inbegrepen.

Verdorvenheid – Een term gerelateerd aan Kwaad en Zonde, refereert over het algemeen naar de ernst en frequentie van kwade handelingen en gedachten.

Vergeving (van Zonden) – Wanneer God gratie aan iemand verleent voor zijn of haar overtredingen en wangedrag. Wanneer God vergeving schenkt is de straf voor die persoon opgeheven. Gerelateerde concepten zijn Genade en Redding.

Wederopstanding– (1) De overwinning van de dood door nieuw leven na de dood; (2) in het Nieuwe Testament refereert dit naar het feit dat Jezus lichamelijk uit de dood opstond drie dagen na gestorven te zijn aan het Kruis. Daarnaast refereert het naar de toekomstige opstanding van gelovigen waarna zij het eeuwige leven ontvangen op de nieuwe aarde.

Zonde – Elke handeling die in strijd is met Gods standaard van gerechtigheid, moraliteit en ethiek.

Zondeval – De Zonde die Adam en Eva verrichtten en alle daaruit voortvloeiende implicaties.

Zondvloed – Een grote vloed die God stuurde vanwege de Verdorvenheid van de mens.

Zoon – In de Bijbel refereert de term “de Zoon” (met hoofdletter) naar de tweede persoon in de Drie-eenheid; de persoon die mens werd in Jezus.

Zonen van God – In het Oude Testament refereert dit naar bovennatuurlijke wezens die óf in dienst zijn van God óf in rebellie kwamen tegen God. Zie “Samenvatting van Bovennatuurlijke Termen” voor meer details.

Samenvatting van bovennatuurlijke termen

De Bijbel staat vol met termen voor de inwoners van de bovennatuurlijke wereld. In christelijke tradities zijn vele termen met elkaar gaan overlappen, wat voor veel verwarring zorgt. Ik heb een groot deel van mijn academische carrière besteed aan het bestuderen van zaken. Indien iemand meer wil leren over engelen, Satan of kwade geesten, lees dan deze boeken (op volgorde):

- *Supernatural: What the Bible Teaches About the Unseen World and Why it Matters*
 - **Vertaald als *Bovennatuurlijk: Wat de Bijbel zegt over de onzichtbare wereld en waarom dit belangrijk is***
- *The Unseen Realm: Recovering the Supernatural Worldview of the Bible*
- *Angels: What the Bible Really Says About God's Heavenly Host*
- *Demons: What the Bible Really Says About the Powers of Darkness*

Het eerste boek is net als dit boek geen academisch boek. De andere drie boeken zijn wel academisch gericht (dus veel details en kanttekeningen). Er staan duizenden voetnoten en referenties naar andere academische bronnen in die de inhoud onderbouwen.

Voor nu is het wellicht handig om een samenvatting te geven van de bovennatuurlijke wereld voor zover die in dit boek aan bod komt.

De Bijbel vertelt ons dat er een onzichtbare wereld is, de wereld van de bovennatuurlijke wezens. Deze wezens hebben van nature geen lichaam, al kunnen ze wel fysieke vorm aannemen. Deze wereld is van een andere aard dan onze fysieke wereld, het staat boven de natuurlijke wereld (oftewel, bovennatuurlijk).

God is onderdeel van deze geestelijke wereld, maar Hij is superieur aan deze wereld, gezien Hij deze zelf gemaakt heeft. Alleen God is eeuwig, dus zonder begin of einde. Hij maakte alle andere geestelijke wezens die de bovennatuurlijke wereld bewonen, net zoals Hij al het leven op onze aarde maakte (de fysieke, materiële wereld).

De Bijbel beschrijft de leden van de geestelijke wereld in verschillende termen (bijv. Rom 8:38; 1 Pet 3:22). Sommige van deze termen heb ik uitgelegd in dit boek. Sommige termen zijn functiebeschrijvingen, ze beschrijven wat een geest *doet*. "Engel" is zo'n term, het betekent namelijk "boodschapper." In de Griek-Romeinse cultuur van het Nieuwe Testament wordt de term "engel" echter gebruikt voor al Gods onderdanen uit de bovennatuurlijke wereld. Daarnaast werd de term "demon" uiteindelijk een label voor alle bovennatuurlijke wezens die in rebellie kwamen tegen God. Echter, in vroegere tijden had de term "demon" verschillende betekenissen.

De term "zonen van God" maakt ons duidelijk dat God de Vader (Schepper) is van deze geestelijke wezens. De term betekent meer dan dat alleen. In het boek *Bovennatuurlijk* en *The Unseen Realm* ga ik hier in detail op in. "Zonen van God" refereert naar de hoogste rang in Gods "leger." In vroegere tijden hadden de kinderen van de koningen de hoogste posities en verantwoordelijkheden in het koninkrijk, daar komt dit taalgebruik uit voort. In het Bijbelse verhaal zijn de "zonen van God" aangewezen om over de volken te regeren die door God veroordeeld waren bij Babel. Een belangrijke taak waar meer bij kwam kijken dan alleen boodschappen doorgeven (de taak van "engelen").

In het begin waren alle leden van de bovennatuurlijke wereld loyaal aan God. Dat was slechts van tijdelijke aard. Zoals ik in dit boek beschreven heb deelde God Zijn kwaliteiten met de leden van de geestelijke wereld toen Hij hen creëerde. Eén van deze kwaliteiten was vrije wil. Sommige leden van de bovennatuurlijke wereld gebruikten deze vrijheid om in rebellie te komen tegen Gods wil en zijn menselijke familie. Alle bovennatuurlijke wezens in rebellie tegen God en zijn mensen behoren tot de “machten der duisternis.” Hoe dan ook, de Bijbel maakt onderscheid tussen de verschillende vijanden van God naarmate het verhaal zich uitbreidt.

De Bijbel beschrijft drie verschillende rebellieën. De eerste rebellie gebeurde in de Tuin van Eden. Eén van de leden van de bovennatuurlijke wereld wilde Gods verlangen naar een menselijke familie dwarsbomen. In het Bijbelse verhaal kwam deze persoon als een slang naar Eva en verleidde haar tot zonde. Later in de Bijbel werden termen als “Satan” (een term die “tegenstander” betekent) en “Duivel” (wat iets betekent als “iemand die de feiten verdraaid”) gebruikt als namen voor deze eerste rebel.

Later in de Bijbel komen we bij het verhaal van de hemelse zonen van God die rebelleerden. Zij overtraden de grens tussen de geestelijke en fysieke wereld. Het korte boek Judas beschrijft hen als “de engelen die hun oorspronkelijke positie ontrouw werden en de hun toegewezen plaats verlieten” (Ju 1:6). In kerkelijke tradities worden deze rebellerende zonen van God “gevallen engelen” of “demonen” genoemd. Ondanks het feit dat in het Oude Testament de termen “engelen” of “demonen” nooit gebruikt wordt voor deze godenzonen uit Gen 6:1-4.

Tot slot, de “zonen van God” die toegewezen waren aan de volken na het incident bij de toren van Babel werden corrupt. Psalm 82 beschrijft hoe God hen veroordeelt voor hun corruptie. Deze territoriale geesten worden in Daniel 10 beschreven als de “prinsen” over bepaalde volken. Paulus beschrijft hen in Efeze 6:11-12, in Nederlandse vertalingen worden ze hier “hemelse vorsten”, “de heersers en machthebbers van de duisternis” of “geestelijke machten van het kwaad” genoemd. Al deze termen verwijzen naar heerschappij over een geografisch gebied en worden daarom gebruikt om de situatie in het Bijbelse verhaal ná de gebeurtenis bij de toren van Babel te beschrijven.